

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 8.5.2013
COM(2013) 266 final

2013/0139 (COD)

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**σχετικά τη συγκρισιμότητα των τελών που συνδέονται με λογαριασμούς πληρωμών,
την αλλαγή λογαριασμού πληρωμών
και την πρόσβαση σε λογαριασμούς πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά**

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

{SWD(2013) 164 final}

{SWD(2013) 165 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

1.1. Αιτιολόγηση και σκοποί της πρότασης

Η συνεχής ανάπτυξη της ενιαίας αγοράς στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών είναι πρωταρχικής σημασίας για την ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης. Ωστόσο εξακολουθούν να υφίστανται εμπόδια για μια πλήρως ολοκληρωμένη εσωτερική αγορά για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες. Πρόσφατες πρωτοβουλίες σε επίπεδο ΕΕ είχαν ως στόχο να βοηθήσουν την ενιαία αγορά να αναπτύξει πλήρως το δυναμικό της μέσω του τερματισμού του κατακερματισμού της αγοράς και της άρσης των φραγμών και των εμποδίων στη διακίνηση υπηρεσιών, ενισχύοντας παράλληλα την εμπιστοσύνη των πολιτών στην ενιαία αγορά και τη διασφάλιση της μεταβίβασης των ωφελειών της στους καταναλωτές.

Η Πράξη για την Ενιαία Αγορά (ΠΕΑ) I, που εγκρίθηκε από την Επιτροπή τον Απρίλιο του 2011, καθόρισε δώδεκα δράσεις για την τόνωση της ανάπτυξης και την ενίσχυση της εμπιστοσύνης των πολιτών στην ενιαία αγορά. Στον τομέα των λιανικών χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, η ΠΕΑ I αναφέρει ότι πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή «στη διαφάνεια των τραπεζικών τελών και τη μεγαλύτερη προστασία των δανειοληπτών στην αγορά ενυπόθηκων δανείων». Η Επιτροπή ανακοίνωσε επίσης μια «πρωτοβουλία σχετικά με την πρόσβαση σε ένα βασικό λογαριασμό πληρωμών, σε λογικό κόστος, για όλους τους πολίτες, ανεξάρτητα από τον τόπο διαμονής τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση», ώστε να μπορούν όλοι οι πολίτες να συμμετέχουν ενεργά στην ενιαία αγορά.

Η ΠΕΑ II, που εγκρίθηκε στις 3 Οκτωβρίου 2012, καθόρισε μια νομοθετική πρωτοβουλία σχετικά με τους τραπεζικούς λογαριασμούς στην ΕΕ, ως μια από τις δώδεκα δράσεις προτεραιότητας, σκοπός των οποίων είναι να επιτευχθούν πραγματικά αποτελέσματα στην πράξη και οι πολίτες και οι επιχειρήσεις να χρησιμοποιούν με εμπιστοσύνη την ενιαία αγορά προς όφελός τους.¹ Η δράση αυτή στοχεύει στην «παροχή πρόσβασης σε όλους τους πολίτες της ΕΕ σε βασικό λογαριασμό πληρωμών, εξασφάλιση διαφανών και συγκρίσιμων τραπεζικών προμηθειών και εξόδων, και ευκολότερη αλλαγή τραπεζικών λογαριασμών».² Επιπλέον, στο πλαίσιο του προγράμματος εργασιών της για το 2013³ η Επιτροπή ανακοίνωσε προτάσεις στον τομέα της διαφάνειας και της συγκρισιμότητας των τραπεζικών τελών και της αλλαγής τραπεζικών λογαριασμών.

Προηγούμενες πρωτοβουλίες στον τομέα των λιανικών τραπεζικών υπηρεσιών δεν έχουν απλώς βελτιώσει τη δυνατότητα των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών να λειτουργούν σε διασυνοριακό επίπεδο, αλλά έχουν προσφέρει και σημαντικά οφέλη σε πολλούς ευρωπαίους καταναλωτές, ιδίως μέσω φθηνότερων συναλλαγών, ταχύτερων πληρωμών και πιο διαφανών όρων και τιμών. Η οδηγία για τις υπηρεσίες πληρωμών (2007/64/EK) προβλέπει ορισμένες υποχρεώσεις περί διαφάνειας όσον αφορά τα τέλη που χρεώνονται από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών. Η πρωτοβουλία αυτή έχει συμβάλει στην ουσιαστική μείωση του χρόνου που απαιτείται για την εκτέλεση συναλλαγών και στην αυξημένη συνοχή των πληροφοριών που παρέχονται στους καταναλωτές όσον αφορά τις υπηρεσίες πληρωμών τους.

¹ http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/barnier/headlines/news/2012/10/20121003_en.htm

² «Ενιαία αγορά — Πράξη II: Μαζί για μια νέα ανάπτυξη», COM (2012) 573 της 3ης Οκτωβρίου 2012, σελίδα 16.

³ «Πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 2013», COM (2012) 629 της 23ης Οκτωβρίου 2012, παράρτημα I, σελίδα 5.

Ο πρόσφατος κανονισμός για τον Ενιαίο Χώρο Πληρωμών σε Ευρώ (SEPA) έχει δημιουργήσει ένα συνεκτικό πλαίσιο για τη διενέργεια πράξεων πληρωμής με ασφάλεια και ταχύτητα εντός της Ευρωζώνης, γεγονός που απλοποιεί την παροχή υπηρεσιών πληρωμών και διευκολύνει την κινητικότητα των καταναλωτών.

Ενώ τα μέτρα για την ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες πρέπει να δημιουργούν ανάπτυξη και να ενισχύουν τις επιχειρηματικές ευκαιρίες για τους παρόχους χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, οι επιπτώσεις τους στους καταναλωτές είναι επίσης ζωτικής σημασίας. Επί του παρόντος, η αδιαφάνεια των τραπεζικών τελών δυσκολεύει τους καταναλωτές να κάνουν συνειδητοποιημένες επιλογές. Ακόμη και στις περιπτώσεις που τα τραπεζικά τέλη είναι συγκρίσιμα, η διαδικασία αλλαγής από τον ένα λογαριασμό πληρωμών στο άλλο είναι συχνά χρονοβόρα και πολύπλοκη. Ως εκ τούτου, οι καταναλωτές εξακολουθούν να παρουσιάζουν πολύ υψηλό βαθμό αδράνειας σε σχέση με τους λογαριασμούς πληρωμών. Μια έρευνα σχετικά με τις λιανικές χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες που διενεργήθηκε το 2012⁴ κατέδειξε ότι μεγάλο ποσοστό των καταναλωτών τείνουν να παραμένουν προσκολλημένοι στους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών τους. Μόνο το 16% των ερωτηθέντων που κατείχαν ήδη κάποιο χρηματοπιστωτικό προϊόν είχαν ανοίξει νέο λογαριασμό πληρωμών τα προηγούμενα πέντε έτη. Επιπρόσθετα, μόνο το 3% των ερωτηθέντων δήλωσαν ότι είχαν ανοίξει νέο λογαριασμό πληρωμών σε άλλη χώρα. Οι καταναλωτές αποτρέπονταν από την αγορά λιανικών χρηματοπιστωτικών προϊόντων σε άλλες χώρες λόγω ασάφειας των πληροφοριών (21%), έλλειψης σαφήνειας ως προς τα δικαιώματα των καταναλωτών (18%), ή λόγω της εξαιρετικά περίπλοκης διαδικασίας (15%). Η αδράνεια των καταναλωτών καθιστά πιο δύσκολη για τους παρόχους χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών την προσέλκυση νέων πελατών και μπορεί να καταστήσει την είσοδο σε νέες αγορές λιγότερο ελκυστική, ιδίως σε διασυνοριακό επίπεδο. Το γεγονός αυτό με τη σειρά του αυξάνει τις τιμές και μειώνει την ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχονται στους καταναλωτές.

Η επίπτωση των μέτρων που έχουν ληφθεί από την ΕΕ για τη διασφάλιση ενός υγιούς και ισχυρού πλαισίου προκειμένου να αναπτυχθούν πλήρως τα οφέλη της εσωτερικής αγοράς χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών περιορίζεται από το γεγονός ότι μεγάλο μέρος του πληθυσμού της ΕΕ εξακολουθεί να μην χρησιμοποιεί τραπεζικές υπηρεσίες. Η Παγκόσμια Τράπεζα εκτίμησε ότι περίπου 58 εκατομμύρια καταναλωτές της ΕΕ δεν διαθέτουν λογαριασμό πληρωμών⁵ και περίπου 25 εκατομμύρια από αυτούς θα ήθελαν να ανοίξουν έναν τέτοιο λογαριασμό. Επιπλέον, οι έρευνες και οι διαβουλεύσεις που διενεργήθηκαν από την Επιτροπή και η διατύπωση παραπόνων από τους καταναλωτές δείχνουν ότι πολλοί πολίτες αντιμετωπίζουν δυσκολίες όσον αφορά το άνοιγμα λογαριασμού πληρωμών λόγω της έλλειψης μόνιμης διεύθυνσης στο κράτος μέλος στο οποίο είναι εγκατεστημένος ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών. Η εν λόγω κατάσταση επηρεάζει επίσης μεγάλο αριθμό καταναλωτών της ΕΕ οι οποίοι διαμένουν σε άλλο κράτος μέλος (12,3 εκατομμύρια άτομα το 2010). Όλοι αυτοί οι παράγοντες επηρεάζουν αρνητικά την ικανότητα των καταναλωτών να αποκτούν λογαριασμούς πληρωμών, ιδίως σε διασυνοριακό επίπεδο. Όπως σημειώνεται στη δέση μέτρων για τις κοινωνικές επενδύσεις που υιοθετήθηκε πρόσφατα, οι λογαριασμοί πληρωμών αποτελούν βασικό εργαλείο για τη συμμετοχή των ανθρώπων στην οικονομία και την κοινωνία⁶.

⁴ Ευρωβαρόμετρο

⁵ Έκθεση της Παγκόσμιας Τράπεζας

⁶ Ανακοίνωση της Επιτροπής «Στοχεύοντας στις κοινωνικές επενδύσεις για την ανάπτυξη και τη συνοχή», COM (2013)83, 20 Φεβρουαρίου 2013.

Επιπλέον, το γεγονός ότι πολλοί καταναλωτές δεν συμμετέχουν σήμερα στην εσωτερική αγορά χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών έχει αρνητικές συνέπειες τόσο για τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών όσο και για τους καταναλωτές. Αφενός, οι πάροχοι έχουν λιγότερα κίνητρα για να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στην Ένωση και να εισέλθουν σε νέες αγορές, γεγονός που καταπνίγει την ανταγωνιστική διαδικασία και, κατά συνέπεια, οδηγεί σε λιγότερο ευνοϊκούς όρους για τους καταναλωτές. Αφετέρου, οι καταναλωτές που δεν χρησιμοποιούν τραπεζικές υπηρεσίες αποκλείονται από τα οφέλη της εσωτερικής αγοράς. Η οικονομία κινείται σταθερά προς την κατεύθυνση της αύξησης των συναλλαγών χωρίς μετρητά. Αυτή η τάση επηρεάζει επιχειρήσεις και καταναλωτές. Επηρεάζει επίσης τις δημόσιες διοικήσεις, οι οποίες έχουν συνειδητοποιήσει τα πλεονεκτήματα των συναλλαγών χωρίς τη χρήση μετρητών.⁷ Επιπλέον, η έλλειψη πρόσβασης σε λογαριασμό πληρωμών εμποδίζει τους καταναλωτές να επωφεληθούν πλήρως από την εσωτερική αγορά, για παράδειγμα, παρεμποδίζοντας τη διασυννοριακή ή ηλεκτρονική αγορά προϊόντων.

Εφόσον οι λογαριασμοί πληρωμών αποτελούν το προϊόν χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών που είναι πιθανότερο να αγοράσει κανείς σε άλλη χώρα, η εξεύρεση κατάλληλων λύσεων για τα προαναφερθέντα προβλήματα είναι καθοριστικής σημασίας. Οι συνέπειες της αδράνειας είναι δυνητικά σοβαρές και περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων την αναστολή της ανάπτυξης μιας πλήρως λειτουργικής εσωτερικής αγοράς με σημαντικές επιπτώσεις για τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών, τους καταναλωτές, και την ευρύτερη οικονομία. Επιπρόσθετα, η οικονομική κρίση ανέδειξε τη σημασία της λήψης αποτελεσματικών μέτρων για την αποκατάσταση υψηλού επιπέδου εμπιστοσύνης των καταναλωτών προς τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Υπό το πρίσμα αυτό, και με στόχο την ενίσχυση της ολοκλήρωσης της αγοράς λογαριασμού πληρωμών στην ΕΕ, η παρούσα πρόταση αποσκοπεί στη βελτίωση της διαφάνειας και της συγκρισιμότητας των πληροφοριών που αφορούν τα τέλη που σχετίζονται με τους λογαριασμούς πληρωμών, τη διευκόλυνση της αλλαγής μεταξύ λογαριασμών πληρωμών, την εξάλειψη των διακρίσεων με βάση τον τόπο κατοικίας σε σχέση με τους λογαριασμούς πληρωμών και την παροχή πρόσβασης σε λογαριασμό πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά εντός της ΕΕ. Θα συμβάλει στην ευκολότερη είσοδο στην αγορά, στην αύξηση των οικονομιών κλίμακας και ως εκ τούτου στην αύξηση του ανταγωνισμού στον τραπεζικό κλάδο και στον κλάδο πληρωμών, τόσο εντός των κρατών μελών, όσο και μεταξύ τους. Η λήψη μέτρων για την απλούστευση της σύγκρισης των υπηρεσιών και των τελών που παρέχονται από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών και τη διευκόλυνση της διαδικασίας αλλαγής μεταξύ λογαριασμών πληρωμών θα βελτιώσουν με τη σειρά τους τις τιμές και τις υπηρεσίες για τους καταναλωτές. Η παρούσα πρόταση θα εξασφαλίσει επίσης την πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες πληρωμών σε όλους τους καταναλωτές της ΕΕ και θα απαγορεύσει τις διακρίσεις με βάση τον τόπο διαμονής σε βάρος καταναλωτών οι οποίοι σκοπεύουν να

⁷

Για παράδειγμα, στην Ιρλανδία μόνο το 40% των καταβολών κοινωνικών παροχών επιδομάτων εκτελούνται μέσω λογαριασμού πληρωμών, ενώ το 52% εκτελούνται μέσω ταχυδρομείου. Βλέπε *Strategy for Financial Inclusion* (Στρατηγική για τη χρηματοοικονομική ένταξη), Διευθύνουσα ομάδα για την οικονομική ένταξη, Ιρλανδικό Υπουργείο Οικονομικών, Ιούνιος 2011, σελ. 14, <http://www.finance.gov.ie/documents/publications/reports/2011/Fininclusreport2011.pdf>. Επίσης, έχει εκτιμηθεί ότι «η χρήση μη ηλεκτρονικών συστημάτων πληρωμών κοστίζει στην οικονομία περίπου 1 δις ευρώ ετησίως.» Έρευνα του 2007 των μελών του ιρλανδικού οργανισμού υπηρεσιών πληρωμών [...], σ. 18. Παρόμοια συμπεράσματα εξήχθησαν στη Γερμανία, όπου μια έκθεση για την οικονομική ένταξη που εκπόνησε η γερμανική Bundestag επιβεβαίωσε το υψηλό διαχειριστικό κόστος που συνεπάγεται η καταβολή παροχών από τις κυβερνητικές υπηρεσίες με μη ηλεκτρονικά μέσα. Βλέπε *Bericht der Bundesregierung zur Umsetzung der Empfehlungen des Zentralen Kreditausschusses zum Girokonto für Jedermann*, Drucksache 17/8312, γερμανική Bundestag, 27.12.2011, σ. 7.

ανοίξουν λογαριασμό πληρωμών στο εξωτερικό, προς όφελος τόσο των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών όσο και των καταναλωτών.

1.2. Ισχύουσες διατάξεις στον τομέα που αφορά η πρόταση

Διαφάνεια και συγκρισιμότητα των τελών που συνδέονται με λογαριασμούς πληρωμών

Η οδηγία για τις υπηρεσίες πληρωμών (2007/64/EK) προβλέπει ορισμένες υποχρεώσεις διαφάνειας όσον αφορά τα τέλη που χρεώνουν οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών, αλλά δεν προβλέπει πλαίσιο καθορισμού του τρόπου παρουσίασης των πληροφοριών αυτών ούτε περιέχει διατάξεις σχετικά με την συγκρισιμότητα των προμηθειών και των εξόδων.

Το 2010 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κάλεσε την Επιτροπή Ευρωπαϊκού Τραπεζικού Κλάδου (EBIC), που εκπροσωπεί τον τραπεζικό κλάδο σε επίπεδο ΕΕ, να εκπονήσει, μέσω αυτορρύθμισης, ένα πλαίσιο που θα εξασφάλιζε αυξημένη διαφάνεια ως προς τα τέλη που συνδέονται με λογαριασμούς πληρωμών. Τον Μάιο του 2011, η EBIC παρουσίασε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή την πρότασή της, η οποία αποδείχθηκε ανεπαρκής. Συγκεκριμένα, αυτή η προσπάθεια αυτορρύθμισης δεν κατάφερε να δημιουργήσει μια συνεκτική ορολογία εντός εύλογου χρονικού διαστήματος.

Αλλαγή λογαριασμού πληρωμών

Το 2008 η EBIC εξέδωσε τις κοινές αρχές για την αλλαγή τραπεζικού λογαριασμού που καθορίζουν τη διαδικασία διευκόλυνσης της αλλαγής λογαριασμού πληρωμών εντός ενός κράτους μέλους. Η εφαρμογή των κοινών αρχών επρόκειτο να ολοκληρωθεί έως το τέλος του 2009. Ωστόσο, έως και το 2012, η εφαρμογή των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών παρέμενε ανεπαρκής.

Συγκεκριμένα, δεν τήρησαν όλοι οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών τις αρχές που θέσπισε η EBIC και η εφαρμογή των εν λόγω αρχών υπήρξε συχνά αποσπασματική και ανομοιογενής. Αυτό δημιούργησε πολλές δυσκολίες για τους καταναλωτές οι οποίοι προσπαθούσαν να αλλάξουν λογαριασμούς. Πολλοί καταναλωτές αντιμετώπισαν προβλήματα λόγω εσφαλμένης διαχείρισης των εντολών πληρωμών τους, γεγονός το οποίο ορισμένες φορές είχε ως αποτέλεσμα την επιβολή προστίμων. Επίσης, η διάρκεια της διαδικασίας αλλαγής λογαριασμού σε ορισμένες χώρες υπερβαίνει κατά πολύ τις 15 ημέρες που προβλέπονται από τις κοινές αρχές. Επιπλέον, συχνά δεν παρέχονται στους καταναλωτές σαφείς πληροφορίες όσον αφορά τη διαθεσιμότητα του μηχανισμού αλλαγής λογαριασμού και τα βασικά χαρακτηριστικά του.

Πρόσβαση σε λογαριασμό πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά

Στις 18 Ιουλίου 2011 η Επιτροπή εξέδωσε σύσταση σχετικά με την πρόσβαση σε βασικό λογαριασμό πληρωμών.⁸ Η σύσταση καλούσε τα κράτη μέλη να θεσπίσουν τα μέτρα που απαιτούνται προκειμένου να διασφαλιστεί ότι παρέχονται στους καταναλωτές λογαριασμοί πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά εντός εξαμήνου από τη δημοσίευσή της. Στη συνέχεια, στις 22 Αυγούστου 2012, οι υπηρεσίες της Επιτροπής εξέδωσαν μια έκθεση με θέμα «Εθνικά μέτρα και πρακτικές σχετικά με την πρόσβαση στους βασικούς λογαριασμούς πληρωμών»⁹ προκειμένου να αξιολογήσουν το βαθμό στον οποίο τα κράτη μέλη συμμορφώνονται με τη

⁸ 2011/442/EU: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32011H0442:EL:NOT>

⁹ http://ec.europa.eu/internal_market/finances-retail/docs/inclusion/swd_2012_249_en.pdf

σύσταση και κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι μόλις λίγα κράτη μέλη φαίνεται να συμμορφώνονται με τις βασικές αρχές της.

Ειδικότερα, μέχρι σήμερα, έντεκα κράτη μέλη δεν εφαρμόζουν κανένα μέτρο σχετικά με το δικαίωμα ανοίγματος λογαριασμού, τα χαρακτηριστικά ενός τέτοιου λογαριασμού και τις συναφείς επιβαρύνσεις. Λίγα μόλις κράτη μέλη φαίνεται πως βρίσκονται κοντά στη συμμόρφωση με τις αρχές της σύστασης. Στα υπόλοιπα κράτη μέλη, εφαρμόζονται ή πρόκειται να τεθούν σε εφαρμογή ορισμένοι κανόνες ή συστήματα, αν και με πολύ διαφορετικές προδιαγραφές και βαθμούς εφαρμογής. Σε ορισμένες χώρες, τα μέτρα που εφαρμόζονται δεν ισοδυναμούν με νομοθετικές πρωτοβουλίες αλλά περιορίζονται σε δράσεις αυτορρύθμισης, επηρεάζοντας μόνο τις τράπεζες οι οποίες έχουν οικειοθελώς επιλέξει να τηρούν τις εν λόγω αρχές. Η αποτελεσματικότητά τους είναι επομένως περιορισμένη και η εφαρμογή τους ασυνεπής. Σε άλλα κράτη μέλη, ισχύουν μόνο διατάξεις γενικής φύσης και εμβέλειας όσον αφορά την πρόσβαση ενώ εξακολουθούν να μην υπάρχουν σχετικές διαρθρωμένες δράσεις.

1.3. Συνοχή με τις άλλες πολιτικές και στόχους της Ένωσης

Η πρόταση συνάδει με τις άλλες πολιτικές και τους στόχους της Ένωσης. Τα προβλεπόμενα μέτρα θα ενισχύσουν την ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς και θα επιτρέψουν σε όλους τους καταναλωτές σε όλα τα κράτη μέλη να απολαμβάνουν τα πλήρη οφέλη που απορρέουν από αυτήν. Με την ενίσχυση του ανταγωνισμού μεταξύ των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών και τη διευκόλυνση της συμμετοχής των καταναλωτών στην ενιαία αγορά, η πρόταση θα αυξήσει επίσης τον όγκο των συναλλαγών στο εσωτερικό της Ένωσης και θα συμβάλει στην επίτευξη των ευρύτερων στόχων οικονομικής ανάπτυξης.

Η παρούσα πρόταση συμπληρώνει τα μέτρα που ενέκρινε η Επιτροπή με την οδηγία για τις υπηρεσίες πληρωμών. Η οδηγία για τις υπηρεσίες πληρωμών παρέχει εναρμονισμένους κανόνες σχετικά με τη διαφάνεια των προμηθειών και εξόδων, με σκοπό τη μείωση του κόστους των συστημάτων πληρωμών για τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών. Ωστόσο, η παρούσα πρόταση στοχεύει άμεσα την εναρμόνιση της ορολογίας και παρουσίασης των προμηθειών και εξόδων, και θεσπίζει πρότυπα ποιότητας για τα εργαλεία πληροφόρησης με σκοπό τη διευκόλυνση της σύγκρισης μεταξύ λογαριασμών πληρωμών. Επιπλέον, προβλέπει μια διαδικασία για την αποτελεσματική αλλαγή λογαριασμών πληρωμών, καθώς και την εξασφάλιση της πρόσβασης σε βασικές υπηρεσίες πληρωμών.

Η πρόταση συνάδει με την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Οι καταναλωτές θα πρέπει να εξακολουθήσουν να είναι σε θέση να εκπληρώνουν τις απαιτήσεις ταυτοποίησης πριν ανοίξουν ένα λογαριασμό, δυνάμει της τρίτης οδηγίας της ΕΕ για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες¹⁰. Ωστόσο, δεν θα είναι πλέον δυνατή η απόρριψη αιτήματος για άνοιγμα λογαριασμού πληρωμών για λόγους που ενδεχομένως σχετίζονται με την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες απλώς και μόνο με βάση το γεγονός ότι ο καταναλωτής δεν είναι κάτοικος του κράτους μέλους στο οποίο επιθυμεί να ανοίξει το λογαριασμό.

¹⁰ Οδηγία 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, 26.10.2005.

2. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

2.1. Διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Μέθοδοι διαβούλευσης, κύριοι στοχευόμενοι τομείς και γενικά χαρακτηριστικά των ερωτώμενων

Οι υπηρεσίες της Επιτροπής ξεκίνησαν μια δημόσια διαβούλευση στις 20 Μαρτίου 2012. Ο στόχος της διαβούλευσης ήταν να συγκεντρώσει τις απόψεις των ενδιαφερομένων σχετικά με τη διαφάνεια των τελών που συνδέονται με λογαριασμούς πληρωμών, την αλλαγή λογαριασμών πληρωμών και την πρόσβαση σε βασικούς λογαριασμούς πληρωμών, προκειμένου να εκτιμηθεί η ανάγκη ανάληψης δράσης σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης και να προσδιοριστούν τα μέτρα, που πρέπει να ληφθούν, κατά περίπτωση. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έλαβε 124 απαντήσεις από τους ενδιαφερόμενους σε 19 κράτη μέλη και ένα μέλος του ΕΟΧ, καθώς και από αντιπροσωπευτικούς φορείς σε επίπεδο ΕΕ και σε διεθνές επίπεδο.

Σύνοψη των απαντήσεων και τρόπος συνεκτίμησής τους

Όσον αφορά τη διαφάνεια των τελών που συνδέονται με λογαριασμούς πληρωμών, η πλειονότητα των ερωτηθέντων σε όλες τις κατηγορίες ενδιαφερομένων ανέφεραν την ύπαρξη προβλημάτων στον τομέα των λιανικών τραπεζικών υπηρεσιών σε σχέση με τον τρόπο παρουσίασης και τη συγκρισιμότητα των εν λόγω προμηθειών και εξόδων. Υπήρξε ομόφωνη στήριξη μεταξύ των καταναλωτών για την ανάληψη δράσης σε επίπεδο ΕΕ με στόχο την εξασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού σε αυτούς τους τομείς. Ωστόσο, εκφράστηκαν αρκετά αποκλίνουσες απόψεις από τα κράτη μέλη και τον κλάδο όσον αφορά τα πιθανά μέσα αντιμετώπισης των εν λόγω ζητημάτων. Ορισμένα κράτη μέλη υποστήριζαν τη δράση της ΕΕ ή εξέτασαν την πιθανότητα αυτή, ενώ άλλα θεώρησαν ότι θα έπρεπε να ληφθούν περαιτέρω μέτρα αρχικά σε εθνικό επίπεδο. Η πλειονότητα των ενδιαφερομένων από τον κλάδο των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών δεν θεώρησαν αναγκαία την ανάληψη νομοθετικών πρωτοβουλιών σε επίπεδο ΕΕ και εξέφρασαν την άποψη ότι, σε περίπτωση ανάληψης δράσης της ΕΕ, αυτή θα πρέπει να είναι ευέλικτη και να λαμβάνει υπόψη τις προσπάθειες που καταβάλλονται σε εθνικό επίπεδο.

Όσον αφορά την αλλαγή, οι καταναλωτές και οι εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών υποστήριζαν ότι οι τράπεζες δεν παρέχουν πάντα υπηρεσίες αλλαγής λογαριασμού και, ακόμη και στην περίπτωση που τις παρέχουν, δεν συμμορφώνονται πλήρως με τις διατάξεις των κοινών αρχών. Ο κλάδος των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, από την άλλη πλευρά, θεώρησε ότι οι περισσότεροι πάροχοι παρέχουν υπηρεσία αλλαγής λογαριασμού η οποία συνάδει με τις κοινές αρχές. Οι απόψεις των δημόσιων αρχών έτειναν να βρίσκονται κάπου στη μέση. Εκφράστηκαν διάφορες απόψεις όσον αφορά το αν θα πρέπει να καταστούν υποχρεωτικές οι κοινές αρχές. Αρκετά κράτη μέλη, καθώς και ο κλάδος των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών ήταν της άποψης ότι οι κοινές αρχές θα πρέπει να παραμείνουν προαιρετικές. Οι ερωτηθέντες από άλλα κράτη μέλη έβλεπαν θετικότερα τον υποχρεωτικό χαρακτήρα των κοινών αρχών, εφόσον αυτό θα εξασφάλιζε αποτελεσματικότερη εφαρμογή των διατάξεων. Οι καταναλωτές και οι εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών εκφράστηκαν σθεναρά υπέρ του δεσμευτικού χαρακτήρα των κοινών αρχών. Οι ενδιαφερόμενοι εξέφρασαν δισταγμένες απόψεις και ως προς το κατά πόσον οποιαδήποτε πρωτοβουλία θα πρέπει να καλύπτει την αλλαγή σε διασυνοριακό επίπεδο. Οι καταναλωτές εκφράστηκαν ως επί το πλείστον υπέρ της αλλαγής λογαριασμού σε διασυνοριακό επίπεδο, ενώ οι περισσότεροι ερωτηθέντες από τον εν λόγω κλάδο ήταν αντίθετοι με αυτήν την επιλογή. Όσον αφορά τα κράτη μέλη, ενώ αρκετοί ερωτηθέντες δεν

υποστήριξαν τη διασυννοριακή διάσταση, άλλοι θεώρησαν ότι η επιλογή αυτή θα ευνοήσει την υλοποίηση της ενιαίας αγοράς.

Όσον αφορά την πρόσβαση, τα αποτελέσματα της διαβούλευσης ήταν αμφίσημα. Αφενός, ο κλάδος των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και ορισμένα κράτη μέλη υποστήριξαν ότι δεν υπήρχαν σημαντικά εμπόδια στην πρόσβαση των καταναλωτών σε βασικό λογαριασμό εφόσον ο κλάδος των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών εφαρμόζει είτε κάποια εθνική διάταξη για την πρόσβαση είτε τη σύσταση της ΕΕ. Ήταν λοιπόν της άποψης ότι δεν θα πρέπει να αναληφθεί δράση στον τομέα αυτό. Ο κλάδος των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών τόνισε περαιτέρω ότι, σε περίπτωση που επρόκειτο να ληφθεί κάποιο μέτρο, αυτό θα έπρεπε να γίνει σε εθνικό επίπεδο προκειμένου να συνάδει με τα διαφορετικά νομικά και ρυθμιστικά καθεστώτα που ισχύουν στην ΕΕ. Αφετέρου, οι καταναλωτές, οι εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών και ορισμένα άλλα κράτη μέλη ήταν της άποψης ότι η σημερινή κατάσταση δεν είναι ικανοποιητική και ότι υπάρχουν μεγάλες δυσκολίες ως προς την πρόσβαση σε υπηρεσίες βασικού λογαριασμού. Θα υποστήριξαν λοιπόν σθεναρά μια πρωτοβουλία που θα εξασφάλιζε την πρόσβαση σε βασικό λογαριασμό. Ως εκ τούτου, τάχθηκαν υπέρ των νομοθετικών μέτρων σε επίπεδο ΕΕ, αλλά με κάποια σχετική ευελιξία ανάλογα με τις συνθήκες που επικρατούν σε εθνικό επίπεδο.

Οι υπηρεσίες της Επιτροπής πραγματοποίησαν επίσης συνεδριάσεις με τα κράτη μέλη, τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών, εκπροσώπους του κλάδου και εκπροσώπους των καταναλωτών καθόλη τη διάρκεια της διαδικασίας.

2.2. Εκτίμηση επιπτώσεων

Η Επιτροπή, παραμένοντας συνεπής με την πολιτική της για τη «βελτίωση της νομοθεσίας», εκπόνησε εκτίμηση επιπτώσεων των εναλλακτικών επιλογών πολιτικής. Οι επιλογές πολιτικής αφορούσαν το πεδίο εφαρμογής των νέων διατάξεων, το επίπεδο τυποποίησης, τη θέσπιση και τη λειτουργία μέτρων σχετικών με τη διαφάνεια και τη συγκρισιμότητα των τελών, την αλλαγή λογαριασμών πληρωμών, τη βελτίωση της πρόσβασης σε βασικές υπηρεσίες πληρωμών και τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή τους για τους καταναλωτές.

Η εκτίμηση επιπτώσεων υποστηρίχθηκε από αρκετές μελέτες και έρευνες. Σε αυτές περιλαμβάνονταν: η έρευνα του Ευρωβαρόμετρου, μια μελέτη με θέμα «Ποσοτικοποίηση των οικονομικών επιπτώσεων της δράσης της ΕΕ για τη βελτίωση της διαφάνειας και της συγκρισιμότητας των προμηθειών και εξόδων, καθώς και της κινητικότητας στην εσωτερική αγορά για προσωπικούς τραπεζικούς λογαριασμούς όψεως», μια μελέτη με θέμα «Διαφάνεια και συγκρισιμότητα των τραπεζικών τελών και κινητικότητα στον τραπεζικό τομέα», καθώς και μια έρευνα σχετικά με εμπειρίες αλλαγών λογαριασμού μεταξύ των καταναλωτών σε σχέση με τις κοινές αρχές για την αλλαγή τραπεζικού λογαριασμού.

Η εκτίμηση επιπτώσεων εντόπισε αρκετά προβλήματα σχετικά με τη διαφάνεια και τη συγκρισιμότητα των τελών που συνδέονται με λογαριασμούς πληρωμών. Η πληροφόρηση που παρέχεται στους καταναλωτές σχετικά με τις προμήθειες και τα έξοδα είναι εξαιρετικά πολύπλοκη. Η ποικιλομορφία των μοντέλων τιμολόγησης αυξάνει την πολυπλοκότητα της διαδικασίας επιλογής του κατάλληλου προϊόντος. Αυτό οδηγεί σε ασυμμετρίες σε επίπεδο πληροφόρησης και αποδυναμώνει την ικανότητα των καταναλωτών να κατανοήσουν σε τι αντιστοιχούν τα τραπεζικά τέλη, παρεμποδίζοντας τις επιλογές των καταναλωτών και τελικά τον ανταγωνισμό. Επιπλέον, έχουν παρατηρηθεί μεγάλες διακυμάνσεις στις τιμές των λογαριασμών πληρωμών, γεγονός που θέτει υπό αμφισβήτηση το επίπεδο του ανταγωνισμού τιμών που επικρατεί στην αγορά. Οι διακυμάνσεις των τιμών ενισχύουν επίσης την αντίληψη

ότι η τιμολόγηση των λογαριασμών πληρωμών δεν είναι δίκαιη, γεγονός που πλήττει την αξιοπιστία και την εμπιστοσύνη των καταναλωτών στον κλάδο.

Με βάση αυτά τα ευρήματα και μετά από μια ανάλυση των διαθέσιμων επιλογών, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η προτεινόμενη δέσμη μέτρων πολιτικής θα πρέπει να συνίσταται στην καθιέρωση ενός ενιαίου καταλόγου επιβολής τελών για τις υπηρεσίες που παρέχονται όσον αφορά τους λογαριασμούς πληρωμών, μέτρων που αποσκοπούν στη διασφάλιση της ανεξαρτησίας των δικτυακών τόπων σύγκρισης τελών για υπηρεσίες που παρέχονται σε σχέση με τους λογαριασμούς πληρωμών σε επίπεδο κρατών μελών και στην υποχρεωτική δημιουργία παρόμοιων δικτυακών τόπων όπου δεν υπάρχουν ήδη, και στην απαίτηση από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών να παράσχουν εκ των υστέρων πληροφορίες τουλάχιστον σε ετήσια βάση για τα τέλη που επιβάλλονται στους καταναλωτές σε σχέση με τους λογαριασμούς πληρωμών.

Η εκτίμηση των επιπτώσεων κατέδειξε επίσης ότι η κινητικότητα των λογαριασμών πληρωμών στην ΕΕ εξακολουθεί να είναι περιορισμένη. Αυτό εν μέρει οφείλεται στην ανεπαρκή και συχνά αντιφατική πληροφόρηση σχετικά με τη διαδικασία αλλαγής λογαριασμού, καθώς και στην έλλειψη συνδρομής από το προσωπικό των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών. Οι καταναλωτές συχνά εκλαμβάνουν την αλλαγή ως δαπανηρή και χρονοβόρα διαδικασία. Είναι επίσης συχνά ασαφές το πόσο θα διαρκέσει η διαδικασία και τι θα συμβεί με τις άμεσες χρεώσεις/πιστώσεις κατά τη «μεταβατική περίοδο» (δηλαδή την περίοδο κατά την οποία ο νέος λογαριασμός έχει ανοίξει, χωρίς να έχουν μεταφερθεί σε αυτόν όλες οι επαναλαμβανόμενες πληρωμές). Τελικά, συχνά δεν τηρούνται οι προθεσμίες που ορίζονται στις κοινές αρχές.

Η εκτίμηση επιπτώσεων ανέδειξε επίσης το γεγονός ότι δεν έχει θεσπιστεί κοινό πλαίσιο το οποίο να διευκολύνει τις αλλαγές λογαριασμού σε διασυνοριακό επίπεδο ή τη συγκρισιμότητα των τελών που συνδέονται με λογαριασμούς πληρωμών. Μολονότι υπάρχει σημαντική εν δυνάμει ζήτηση, η πολυπλοκότητα της διαδικασίας στην πράξη ίσως λειτουργεί αποτρεπτικά για τους καταναλωτές. Σε μια απολύτως λειτουργική εσωτερική αγορά, οι συγκρίσιμες πληροφορίες σχετικά με τις τιμές των λογαριασμών πληρωμών σε όλη την ΕΕ θα διευρύνει τις επιλογές των καταναλωτών και θα διευκόλυνε τις αλλαγές λογαριασμού σε εγχώριο και διασυνοριακό επίπεδο.

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω θεμάτων και κατόπιν ενδελεχούς αξιολόγησης των διαθέσιμων επιλογών, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, προκειμένου να βελτιωθεί η λειτουργία της διαδικασίας αλλαγής λογαριασμού, απαιτούνται μέτρα που θα προσδώσουν δεσμευτική νομική ισχύ στις διατάξεις των κοινών αρχών για την αλλαγή τραπεζικού λογαριασμού. Επιπλέον, τα μέτρα αυτά θα πρέπει να διευρύνουν το πεδίο εφαρμογής των κοινών αρχών έτσι ώστε να καλύπτουν και τις αλλαγές λογαριασμού σε διασυνοριακό επίπεδο. Αυτό θα βοηθήσει τους καταναλωτές να λαμβάνουν σαφείς και κατανοητές πληροφορίες από τους παρόχους λογαριασμών πληρωμών, ώστε να εντοπίζουν τον λογαριασμό πληρωμών που προσαρμόζεται καλύτερα στις ανάγκες τους. Επιπλέον, εάν οι καταναλωτές, με βάση την εν λόγω πληροφόρηση, αποφασίσουν να μετακινηθούν σε άλλο λογαριασμό, θα έχουν στη διάθεσή τους μια υπηρεσία αλλαγής λογαριασμού.

Όσον αφορά την πρόσβαση, η εκτίμηση επιπτώσεων κατέληξε στο συμπέρασμα ότι είναι αναγκαίο να εξασφαλιστεί για κάθε καταναλωτή της ΕΕ το δικαίωμα πρόσβασης σε λογαριασμό πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά, μέσω της δεσμευτικής ευρωπαϊκής νομοθεσίας. 58 εκατομμύρια καταναλωτές στην ΕΕ δεν διαθέτουν λογαριασμό πληρωμών. Προσδιορίστηκαν διάφοροι παράγοντες ως βασικά αίτια της τάσης αυτής, συμπεριλαμβανομένης της έλλειψης συνεκτικού ρυθμιστικού πλαισίου σε ολόκληρη την ΕΕ,

της απόρριψης σχετικών αιτημάτων με βάση την υπηκοότητα ή τη μη σταθερή διεύθυνση κατοικίας, της υψηλής τιμής του λογαριασμού και της έλλειψης χρηματοοικονομικής κατάρτισης και ευαισθητοποίησης των καταναλωτών, καθώς και της μειωμένης εμπιστοσύνης τους στο χρηματοπιστωτικό σύστημα.

Η εκτίμηση επιπτώσεων εξέτασε αρκετές επιλογές και επιμέρους επιλογές πολιτικής.¹¹ Κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το καταλληλότερο μέτρο πολιτικής για την αντιμετώπιση του προσδιορισθέντος ζητήματος είναι να καταστούν τα κράτη μέλη νομικώς υπεύθυνα να διασφαλίζουν για κάθε καταναλωτή το δικαίωμα πρόσβασης σε λογαριασμό πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά. Τα χαρακτηριστικά των βασικών λογαριασμών πληρωμών θα πρέπει να διευρυνθούν σε σύγκριση με από εκείνα που ορίζονται στη σύσταση, προκειμένου να συμπεριλάβουν τις τραπεζικές υπηρεσίες μέσω διαδικτύου και τις διαδικτυακές αγορές. Τα νέα μέτρα θα προωθήσουν τη διαθεσιμότητα, την εύκολη πρόσβαση και τις προσιτές τιμές των βασικών υπηρεσιών πληρωμών. Αυτό, με τη σειρά του, αναμένεται να μειώσει σημαντικά την επιβάρυνση των καταναλωτών, να ενισχύσει την οικονομική και κοινωνική ένταξη και την εμπιστοσύνη των καταναλωτών, να προαγάγει τη διασυννοριακή κινητικότητα και την πλήρη συμμετοχή του μεγαλύτερου δυνατού αριθμού καταναλωτών στην εσωτερική αγορά.

Η εκτίμηση επιπτώσεων υποβλήθηκε αρχικά στην επιτροπή εκτίμησης επιπτώσεων στις 27 Ιουλίου 2012. Η επιτροπή ζήτησε εκ νέου υποβολή πρόσθετων πληροφοριών σχετικά με τον ορισμό του προβλήματος, σχετικά με τις πτυχές της επικουρικότητας, καθώς και μια κριτική εξέταση της αναλογικότητας και της κοινοτικής προστιθέμενης αξίας των επιλογών που παρουσιάστηκαν και αφορούν δεσμευτικά μέτρα. Η επιτροπή ζήτησε επίσης τη βελτίωση της παρουσίας των επιλογών και των αναμενόμενων επιπτώσεών τους και τη συνεχή αναφορά των απόψεων των διαφόρων ομάδων ενδιαφερομένων. Η εκτίμηση επιπτώσεων υποβλήθηκε εκ νέου στις 29 Οκτωβρίου 2012. Στις 28 Νοεμβρίου η επιτροπή ανέφερε ότι δεν ήταν σε θέση να εκδώσει θετική γνώμη και πρότεινε μερικές περαιτέρω τροποποιήσεις που αφορούν κυρίως το ζήτημα της αλλαγής λογαριασμού σε διασυννοριακό επίπεδο. Ανταποκρινόμενες, οι υπηρεσίες της Επιτροπής εισήγαγαν πρόσθετες τροποποιήσεις στο κείμενο, συμπεριλαμβάνοντας την ενίσχυση των διασυνδέσεων μεταξύ των προβληματικών περιοχών, διευκρινίζοντας τη διεθνική διάσταση του προβλήματος και παρέχοντας περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με τις απόψεις των ενδιαφερομένων, καθώς και πρόσθετες πληροφορίες όσον αφορά το ζήτημα της αλλαγής λογαριασμού σε διασυννοριακό επίπεδο.

3. ΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

3.1. Νομική βάση

Η πρόταση βασίζεται στο άρθρο 114 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όπως εξηγήθηκε ανωτέρω, η δημιουργία ενός πλαισίου σε επίπεδο ΕΕ στους τομείς που καλύπτονται από την πρόταση αποσκοπεί στην άρση των υπολειπόμενων φραγμών για την ελεύθερη κυκλοφορία των υπηρεσιών πληρωμών και, ευρύτερα, για την ελεύθερη κυκλοφορία εμπορευμάτων, προσώπων, υπηρεσιών και κεφαλαίων, για τα οποία είναι ζωτικής σημασίας η ύπαρξη μια πλήρως ολοκληρωμένης και αναπτυγμένης ενιαίας αγοράς υπηρεσιών πληρωμών. Η πρόταση επίσης αποτρέπει οποιοδήποτε περαιτέρω κατακερματισμό της ενιαίας αγοράς που θα μπορούσε να προκύψει αν τα κράτη μέλη επρόκειτο να αναλάβουν διαφορετικές και αντιφατικές κανονιστικές δράσεις σε αυτόν τον τομέα.

¹¹ Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής (ΙΑ παρ. 7, σ. 56)

3.2. Αρχή της επικουρικότητας

Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, η ΕΕ δύναται να αναλάβει δράση μόνο εφόσον είναι η αδύνατη η επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων μόνο από τα κράτη μέλη. Απαιτείται η παρέμβαση της ΕΕ για τη βελτίωση της εύρυθμης λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και την αποφυγή της στρέβλωσης του ανταγωνισμού στον τομέα των λιανικών τραπεζικών υπηρεσιών.

Διαφορετικά ρυθμιστικά πλαίσια ή η έλλειψή τους θέτουν εμπόδια στην είσοδο σε διασυνοριακό επίπεδο. Η πρωτοβουλία σε επίπεδο ΕΕ θα αντιμετωπίσει με καλύτερο τρόπο τους παράγοντες που παρεμποδίζουν την άσκηση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων ή αυξάνουν το κόστος των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων σε άλλο κράτος μέλος σε σχέση με εκείνο με το οποίο επιβαρύνονται οι εγχώριοι πάροχοι. Τα πιστωτικά ιδρύματα που επιδιώκουν να δραστηριοποιηθούν σε διασυνοριακό επίπεδο, δεν υποχρεώνονται απλώς να πληρούν διαφορετικές απαιτήσεις αλλά αντιμετωπίζουν και εμπόδια όσον αφορά την πλήρη αξιοποίηση των οικονομιών κλίμακας σε διαδικασίες που αναπτύσσονται και σε εργασίες σε τομείς όπως αυτός των δραστηριοτήτων «back office».

Η περιορισμένη κινητικότητα των πελατών γενικά και οι αναποτελεσματικοί μηχανισμοί αλλαγής λογαριασμού συγκεκριμένα, δυσχεραίνουν την εύρεση νέων πελατών από τους νεοεισερχόμενους στην αγορά. Η αδράνεια ή η δράση μόνο από την πλευρά των κρατών μελών μπορεί να καταλήξει στον καθορισμό διαφόρων σειρών κανόνων, συντελώντας στη δημιουργία μη ανταγωνιστικών αγορών και άνισων επιπέδων προστασίας των καταναλωτών στην ΕΕ. Ωστόσο, τα κοινά κριτήρια που καθορίζονται σε επίπεδο ΕΕ για τη λειτουργία του τομέα των λιανικών τραπεζικών υπηρεσιών θα παράσχουν στους καταναλωτές τις κατάλληλες πληροφορίες που απαιτούνται ώστε να προβαίνουν σε ενημερωμένες επιλογές. Αυτό με τη σειρά του θα συμβάλει στην ενίσχυση του ανταγωνισμού και στην αποτελεσματική κατανομή των πόρων στο εσωτερικό της αγοράς λιανικών χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών της ΕΕ προς όφελος των επιχειρήσεων και των καταναλωτών.

Επιπλέον, οι ισότιμοι όροι ανταγωνισμού σε επίπεδο ΕΕ θα επιτρέψουν στους καταναλωτές να συμμετάσχουν στο ηλεκτρονικό εμπόριο και στην ψηφιακή αγορά, και με αυτόν τον τρόπο να επωφεληθούν από πιο ελκυστικά προϊόντα και υπηρεσίες σε άλλα κράτη μέλη. Όσον αφορά τη διαφάνεια των τραπεζικών τελών και της αλλαγής λογαριασμών, έχουν δοκιμαστεί πρωτοβουλίες αυτορρύθμισης αλλά αποδείχτηκαν ανεπαρκείς και αναποτελεσματικές. Τέλος, ιδίως για την πρόσβαση σε λογαριασμούς πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά, η εφαρμογή της σύστασης του 2011 σχετικά με ειδικό λογαριασμό πληρωμών υπήρξε ανεπαρκής. Συνεπώς, οι κανόνες σχετικά με την πρόσβαση παραμένουν αποσπασματικοί όσον αφορά το σύνολο της ΕΕ και είναι απίθανο να αλλάξει στο εγγύς μέλλον, ιδίως αν λάβουμε υπόψη την παγκόσμια χρηματοπιστωτική αναταραχή και τη συρρίκνωση των εθνικών αγορών.

3.3. Αρχή της αναλογικότητας

Οι δράσεις που προκύπτουν από παρεμβάσεις σε επίπεδο ΕΕ, περιορίζονται σε εκείνες που είναι αναγκαίες για την επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων. Τα στοιχεία του πακέτου είναι συμπληρωματικά και παρέχουν τη σωστή ισορροπία μεταξύ της αποτελεσματικότητας όσον αφορά τη διασφάλιση μιας πλήρως λειτουργικής εσωτερικής αγοράς για τις λιανικές χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες με υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών και λαμβάνοντας υπόψη την αποδοτικότητα.

Όσον αφορά τη διαφάνεια και τη συγκρισιμότητα των τελών που συνδέονται με λογαριασμούς πληρωμών, η πρόταση υιοθετεί μια ευέλικτη προσέγγιση, για παράδειγμα, απαιτώντας τη χρήση τυποποιημένης ορολογίας σε εθνικό επίπεδο και τυποποιημένης

ορολογίας σε επίπεδο ΕΕ, όπου αυτό είναι εφικτό. Σε σχέση με την αλλαγή, η προθεσμία για την αλλαγή λογαριασμών πληρωμών σε διασυνοριακό επίπεδο διπλασιάζεται (η διάταξη αυτή θα υπόκειται σε αναθεώρηση μετά από 5 έτη). Για την πρόσβαση, ενώ η πρωτοβουλία αυτή θεσπίζει το δικαίωμα της πρόσβασης σε λογαριασμό πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά, αφήνει μεγάλα περιθώρια στα κράτη μέλη να καθορίσουν τον τρόπο με τον οποίο θα εφαρμόζεται.

Για τις διακρίσεις σε σχέση με τον τόπο διαμονής, η πρόταση περιλαμβάνει μια γενική διάταξη βασισμένη στην προσέγγιση που ορίζεται στο άρθρο 20 της οδηγίας 2006/123/ΕΚ για τις μη χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες. Θεσπίζεται πιο συγκεκριμένη υποχρέωση μόνο για λογαριασμούς πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά.

Μόνο μια δεσμευτική νομοθεσία θα εξασφαλίσει ίσους όρους ανταγωνισμού σε ολόκληρη την ΕΕ, την ελαχιστοποίηση του κόστους και τη μεγιστοποίηση των δυνατοτήτων των οικονομιών κλίμακας για τους παρόχους λογαριασμών που επιδιώκουν να λειτουργούν σε διασυνοριακό επίπεδο. Παρά το γεγονός ότι η δεσμευτική νομοθεσία επιβάλλει μια επιβάρυνση εφαρμογής για τους ενδιαφερόμενους όσον αφορά το χρόνο και το κόστος, η επιβάρυνση αυτή θα είναι παρόμοια με αυτή που επιβάλλεται στο πλαίσιο μιας σύστασης ή αυτορρύθμισης, αν εφαρμόζονται σωστά.

3.4. Επιλογή νομικής πράξης

Προτεινόμενη νομική πράξη: Οδηγία.

Οι προσπάθειες αντιμετώπισης των ζητημάτων που αφορούν τη συγκρισιμότητα των τελών που συνδέονται με τους λογαριασμούς πληρωμών και την αλλαγή τραπεζικού λογαριασμού μέσω μέτρων αυτορρύθμισης απέβησαν σε μεγάλο βαθμό ανεπιτυχείς. Η εφαρμογή των κοινών αρχών για την αλλαγή τραπεζικού λογαριασμού στα κράτη μέλη αποδείχτηκε ως επί το πλείστον ανεπαρκής. Αυτό ίσως οφειλόταν σε μεγάλο βαθμό στην έλλειψη μέτρων παρακολούθησης και επιβολής στο πλαίσιο μιας προσέγγισης αυτορρύθμισης. Οι προσπάθειες ανάπτυξης, από κοινού με τον κλάδο, μιας πρωτοβουλίας αυτορρύθμισης για την αύξηση της συγκρισιμότητας των τελών που συνδέονται με λογαριασμούς πληρωμών απέβησαν και αυτές ανεπιτυχείς. Συνεπώς, η αυτορρύθμιση αποδείχτηκε αναποτελεσματική λύση.

Η συμμόρφωση με τη σύσταση της Επιτροπής για την πρόσβαση σε βασικό λογαριασμό πληρωμών ήταν επίσης εξαιρετικά ανεπαρκής. Μόνο τρία κράτη μέλη συμμορφώθηκαν επαρκώς με αυτήν, ενώ περισσότερα από τα μισά κράτη μέλη δεν είχαν καν θεσπίσει το πλαίσιο για την προώθηση του δικαιώματος πρόσβασης. Όπως συνέβη και με τη συγκρισιμότητα και τη διαφάνεια και την αλλαγή, η εφαρμογή ενός μη δεσμευτικού μέτρου απέβη ανεπιτυχής.

Η εφαρμογή δεσμευτικού μέτρου αποτελεί τον πλέον αποτελεσματικό και αποδοτικό τρόπο για την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί. Μόνο μια δεσμευτική νομοθετική πράξη μπορεί να εγγυηθεί ότι οι επιλογές πολιτικής θα εφαρμοστούν και στα 27 κράτη μέλη και ότι οι κανόνες θα μπορούν να επιβληθούν. Η οδηγία επιτρέπει την εξέταση των εθνικών ιδιαιτεροτήτων στην αγορά λογαριασμού πληρωμών. Αυτό θα συμβάλει στην εξασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού τόσο για τους καταναλωτές όσο και για τις επιχειρήσεις σε ολόκληρη την ΕΕ.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η παρούσα πρόταση δεν έχει καμία δημοσιονομική επίπτωση για την ΕΕ ή τους οργανισμούς της.

5. ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

5.1. Ρήτρα επανεξέτασης/αναθεώρησης/λήξης ισχύος

Η πρόταση περιλαμβάνει ρήτρα επανεξέτασης.

5.2. Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος

Η προτεινόμενη νομοθετική πράξη αφορά την εσωτερική αγορά και πρέπει, επομένως, να καλύπτει τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο.

5.3. Λεπτομερής επεξήγηση της πρότασης

Η ακόλουθη σύντομη περίληψη στοχεύει στη διευκόλυνση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων συνοψίζοντας την ουσία της οδηγίας.

Το άρθρο 1 (αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής) ορίζει το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας.

Το άρθρο 2 (ορισμοί) περιέχει τους ορισμούς των όρων που χρησιμοποιούνται στην οδηγία.

Το άρθρο 3 (Κατάλογος των πλέον αντιπροσωπευτικών υπηρεσιών πληρωμών που υπόκεινται στην καταβολή τέλους σε εθνικό επίπεδο και τυποποιημένη ορολογία) απαιτεί από τα κράτη μέλη να καταρτίσουν έναν κατάλογο με τις πλέον αντιπροσωπευτικές υπηρεσίες πληρωμών που υπόκεινται στην καταβολή τέλους σε εθνικό επίπεδο, καθώς και τυποποιημένη ορολογία για τις υπηρεσίες αυτές.

Το άρθρο 4 (Δελτίο πληροφόρησης περί τελών και γλωσσάριο) απαιτεί από τα κράτη μέλη να υποχρεώνουν τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών να παρέχουν στους καταναλωτές τον κατάλογο των πλέον αντιπροσωπευτικών υπηρεσιών πληρωμών που υπόκεινται στην καταβολή τελών σε εθνικό επίπεδο, ο οποίος αναφέρεται στο άρθρο 3, καθώς και τα αντίστοιχα τέλη. Η πληροφόρηση αυτή θα πρέπει να παρέχεται σε τυποποιημένη μορφή. Η διάταξη απαιτεί επίσης από τα κράτη μέλη να θεσπίσουν την υποχρέωση των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών να καταστήσουν διαθέσιμο ένα γλωσσάριο τουλάχιστον των υπηρεσιών που περιλαμβάνονται στον κατάλογο.

Το άρθρο 5 (Δήλωση τελών) απαιτεί από τα κράτη μέλη να υποχρεώνουν τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών να παρέχουν στους πελάτες πληροφορίες σχετικά με όλα τα τέλη τουλάχιστον ετησίως. Η πληροφόρηση αυτή θα πρέπει να παρέχεται σε τυποποιημένη μορφή.

Το άρθρο 6 (Συμβατική και εμπορική πληροφόρηση) απαιτεί από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών να χρησιμοποιούν την τυποποιημένη ορολογία που αναφέρεται στο άρθρο 3 κατά την παροχή συμβατικής και εμπορικής πληροφόρησης, κατά περίπτωση.

Το άρθρο 7 (Δικτυακοί τόποι σύγκρισης) υποχρεώνει τα κράτη μέλη να εξασφαλίζουν την πρόσβαση των καταναλωτών τουλάχιστον σε έναν δικτυακό τόπο σύγκρισης τελών που συνδέονται με λογαριασμούς πληρωμών. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν καθεστώς διαπίστευσης για τους ιδιωτικούς φορείς.

Το άρθρο 8 (Πακέτα τραπεζικών λογαριασμών) απαιτεί επίσης από τα κράτη μέλη να υποχρεώνουν τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών, όταν προσφέρουν ένα λογαριασμό

πληρωμών μαζί με άλλη χρηματοπιστωτική υπηρεσία ή προϊόν στο πλαίσιο ενός πακέτου, να παρέχουν στον πελάτη την απαραίτητη πληροφόρηση σχετικά με τα επιμέρους στοιχεία.

Το άρθρο 9 (Παροχή της υπηρεσίας αλλαγής λογαριασμού) απαιτεί από τα κράτη μέλη να θεσπίσουν γενική υποχρέωση προκειμένου οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών να προσφέρουν μια υπηρεσία αλλαγής λογαριασμού διαθέσιμη σε κάθε καταναλωτή που διατηρεί λογαριασμό σε πάροχο υπηρεσιών πληρωμών εγκατεστημένο στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το άρθρο 10 (Η υπηρεσία αλλαγής λογαριασμού) καθορίζει τους συγκεκριμένους ρόλους και υποχρεώσεις του λαμβάνοντος και αποστέλλοντος παρόχου υπηρεσιών πληρωμών στο πλαίσιο της υπηρεσίας αλλαγής λογαριασμού.

Το άρθρο 11 (Τέλη που συνδέονται με την υπηρεσία αλλαγής λογαριασμού) καθορίζει τις αρχές που θα εξασφαλίζουν ότι οι επιβαρύνσεις οι οποίες σχετίζονται με τις υπηρεσίες αλλαγής λογαριασμού, εάν υπάρχουν, θα είναι κατάλληλες και σύμφωνες με τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες.

Το άρθρο 12 (Οικονομική ζημία για τους καταναλωτές) υποχρεώνει τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών να επιστρέφουν τις χρεώσεις που προκύπτουν για τους καταναλωτές εξαιτίας δικού τους λάθους ή καθυστέρησης κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας αλλαγής λογαριασμού. Αποσκοπεί επίσης στην αποφυγή οικονομικής ζημίας που θα μπορούσε να προκύψει για τους καταναλωτές εξαιτίας λανθασμένων μεταφορών πιστώσεων ή άμεσων χρεώσεων από τρίτους.

Το άρθρο 13 (Πληροφορίες σχετικά με την υπηρεσία αλλαγής λογαριασμού) υποχρεώνει τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών να παρέχουν στους καταναλωτές πληροφορίες σχετικά με την υπηρεσία αλλαγής λογαριασμού.

Το άρθρο 14 (Απαγόρευση των διακρίσεων) απαιτεί από τα κράτη μέλη να διασφαλίζουν ότι δεν εισάγονται διακρίσεις σε βάρος των καταναλωτών με βάση την υπηκοότητα ή τον τόπο διαμονής τους κατά την υποβολή αίτησης για λογαριασμό πληρωμών ή κατά τη χρήση του.

Το άρθρο 15 (Δικαίωμα πρόσβασης σε λογαριασμό πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά) θεσπίζει το δικαίωμα πρόσβασης σε βασικό λογαριασμό πληρωμών για τους καταναλωτές σε κάθε κράτος μέλος. Υποχρεώνει επίσης τα κράτη μέλη να ορίσουν τουλάχιστον έναν πάροχο υπηρεσιών πληρωμών που θα παρέχει βασικό λογαριασμό πληρωμών.

Το άρθρο 16 (Παράμετροι λογαριασμού πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά) καθορίζει τον κατάλογο των υπηρεσιών πληρωμών που πρέπει να περιλαμβάνει ένας λογαριασμός πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά.

Το άρθρο 17 (Συναφή τέλη) απαιτεί από τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι οι υπηρεσίες που αναφέρονται στο άρθρο 16 προσφέρονται από τους πάροχους υπηρεσιών πληρωμών δωρεάν ή έναντι ευλόγου ποσού προμήθειας.

Το άρθρο 18 (Συμβάσεις-πλαίσια και καταγγελία) υπενθυμίζει ότι η οδηγία 2007/64/EK ισχύει για λογαριασμούς πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά. Ωστόσο, προβλέπει περιορισμένο κατάλογο λόγων που δικαιολογούν την καταγγελία της σύμβασης-πλαισίου του λογαριασμού πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά από μέρους του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών.

Το άρθρο 19 (Γενικές πληροφορίες για λογαριασμούς πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά) απαιτεί από τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν τη θέσπιση μέτρων για την ενίσχυση της συνειδητοποίησης σχετικά με τους βασικούς λογαριασμών πληρωμών.

Το άρθρο 20 (Αρμόδιες αρχές) ρυθμίζει τις διαδικασίες ορισμού των εθνικών αρχών που είναι αρμόδιες για την εφαρμογή των διατάξεων της οδηγίας.

Το άρθρο 21 (Εναλλακτική επίλυση διαφορών) υποχρεώνει τα κράτη μέλη να θεσπίσουν ειδικές απαιτήσεις για τη διευθέτηση διαφορών μεταξύ καταναλωτών και παρόχων υπηρεσιών πληρωμών.

Το άρθρο 22 (Διοικητικά μέτρα και κυρώσεις) απαιτεί από τα κράτη μέλη να θεσπίσουν κανόνες περί κυρώσεων για τις παραβιάσεις των εθνικών διατάξεων που εγκρίνονται για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

Τα άρθρα 23 (Κατ' εξουσιοδότηση πράξεις) και 24 (Άσκηση της εξουσιοδότησης) εξουσιοδοτούν την Επιτροπή να εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις και καθορίζει πώς θα πρέπει να χρησιμοποιείται η εξουσιοδότηση αυτή.

Το άρθρο 25 (Εκτελεστικές πράξεις) εξουσιοδοτεί την Επιτροπή να εκδώσει εκτελεστικές πράξεις και καθορίζει πώς θα πρέπει να χρησιμοποιείται η εξουσιοδότηση αυτή.

Τα άρθρα 26 (Αξιολόγηση) και 27 (Ρήτρα επανεξέτασης) καθορίζουν τους μηχανισμούς αξιολόγησης της αποτελεσματικής εφαρμογής των διατάξεων της οδηγίας και προτείνουν τροποποιήσεις της, κατά περίπτωση.

Το άρθρο 28 (Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο) υποχρεώνει τα κράτη μέλη να εγκρίνουν τα νομοθετικά μέτρα που απαιτούνται για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

Το άρθρο 29 (Εναρξη ισχύος) ορίζει την ημερομηνία έναρξης ισχύος της οδηγίας.

Το άρθρο 30 (Αποδέκτες) ορίζει ότι η οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**σχετικά τη συγκρισιμότητα των τελών που συνδέονται με λογαριασμούς πληρωμών,
την αλλαγή λογαριασμού πληρωμών
και την πρόσβαση σε λογαριασμούς πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά**

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ
ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 114,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής¹²,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών¹³,

Κατόπιν διαβούλευσης με τον Ευρωπαϊκό Επόπτη Προστασίας Δεδομένων¹⁴,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Σύμφωνα με το άρθρο 26 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ, η εσωτερική αγορά αποτελεί έναν χώρο χωρίς εσωτερικά σύνορα, όπου εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία εμπορευμάτων, προσώπων, υπηρεσιών και κεφαλαίων. Ο κατακερματισμός της εσωτερικής αγοράς είναι επιζήμιος για την ανταγωνιστικότητα, την ανάπτυξη και τις θέσεις εργασίας εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η εξάλειψη των άμεσων και έμμεσων εμποδίων για την ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς είναι απαραίτητη για την ολοκλήρωσή της. Η δράση της ΕΕ όσον αφορά την εσωτερική αγορά στον τομέα των λιανικών χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών έχει ήδη συμβάλει σημαντικά στην ανάπτυξη της διασυνοριακής δραστηριότητας των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών, στη βελτίωση των επιλογών που έχουν οι καταναλωτές και στην αύξηση της ποιότητας και της διαφάνειας των προσφορών.

¹² ΕΕ C της , σ. .

¹³ ΕΕ C της , σ. .

¹⁴ ΕΕ C xx της xx.xx.xxx, σ. .

- (2) Εν προκειμένω, η οδηγία 2007/64/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2007, για τις υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, την τροποποίηση των οδηγιών 97/7/EK, 2002/65/EK, 2005/60/EK και 2006/48/EK, και την κατάργηση της οδηγίας 97/5/EK («οδηγία για τις υπηρεσίες πληρωμών») έχει καθορίσει βασικές απαιτήσεις διαφάνειας για τα τέλη που χρεώνουν οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών αναφορικά με τις υπηρεσίες που προσφέρονται σε σχέση με λογαριασμούς πληρωμών. Αυτό έχει διευκολύνει σημαντικά τη δραστηριότητα των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών, με τη δημιουργία ενιαίων κανόνων όσον αφορά την παροχή υπηρεσιών πληρωμών και τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται, έχει μειώσει τον διοικητικό φόρτο και έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση του κόστους για τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών.
- (3) Ωστόσο, μπορούν να γίνουν περισσότερα για τη βελτίωση και την ανάπτυξη της ενιαίας αγοράς για τις λιανικές τραπεζικές υπηρεσίες. Συγκεκριμένα, η έλλειψη διαφάνειας και συγκρισιμότητας των τελών, καθώς και οι δυσκολίες αλλαγής λογαριασμών πληρωμών εξακολουθούν να θέτουν εμπόδια στην ανάπτυξη μιας πλήρως ολοκληρωμένης αγοράς.
- (4) Οι υφιστάμενες συνθήκες της ενιαίας αγοράς μπορεί να αποτρέπουν την άσκηση της ελευθερίας που έχουν οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών να εγκαθίστανται και να παρέχουν υπηρεσίες στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξαιτίας της δυσκολίας προσέλκυσης πελατών κατά την είσοδο σε μια νέα αγορά. Η είσοδος σε νέες αγορές συχνά συνεπάγεται μεγάλες επενδύσεις. Οι επενδύσεις αυτές δικαιολογούνται μόνον εάν ο πάροχος προβλέπει αρκετές ευκαιρίες και αντίστοιχη ζήτηση από τους καταναλωτές. Το χαμηλό επίπεδο κινητικότητας των καταναλωτών όσον αφορά τις λιανικές χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην έλλειψη διαφάνειας και συγκρισιμότητας ως προς τα τέλη και τις υπηρεσίες που προσφέρονται, καθώς και τις δυσκολίες σε σχέση με την αλλαγή των λογαριασμών πληρωμών. Οι παράγοντες αυτοί επίσης εξαλείφουν τη ζήτηση. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα σε διασυνοριακό επίπεδο.
- (5) Επιπλέον, ο κατακερματισμός των υφιστάμενων εθνικών ρυθμιστικών πλαισίων μπορεί να δημιουργήσει σημαντικούς φραγμούς για την ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς στον τομέα των λογαριασμών πληρωμών. Διαπιστώνονται αποκλίσεις όσον αφορά τις ισχύουσες διατάξεις σε εθνικό επίπεδο, σε σχέση με λογαριασμούς πληρωμών, και ιδίως όσον αφορά τη συγκρισιμότητα των τελών και την αλλαγή λογαριασμού πληρωμών. Όσον αφορά την αλλαγή, η έλλειψη ενιαίων δεσμευτικών μέτρων σε επίπεδο ΕΕ έχει οδηγήσει στην εφαρμογή διαφορετικών πρακτικών και μέτρων σε εθνικό επίπεδο. Οι διαφορές αυτές είναι ακόμη πιο αισθητές στον τομέα της συγκρισιμότητας των τελών, στις περιπτώσεις όπου δεν υπάρχουν μέτρα, έστω και αυτορρυθμισμού, σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Σε περίπτωση που οι διαφορές αυτές γίνουν πιο σημαντικές στο μέλλον, καθώς οι τράπεζες έχουν την τάση να προσαρμόζουν τις πρακτικές τους στις εθνικές αγορές, αυτό θα αυξήσει το κόστος λειτουργίας σε διασυνοριακό επίπεδο, σε σχέση με το κόστος που αντιμετωπίζουν οι εγχώριοι πάροχοι και, ως εκ τούτου, θα καταστήσει την άσκηση δραστηριοτήτων σε διασυνοριακό επίπεδο λιγότερο ελκυστική. Οι διασυνοριακές δραστηριότητες στην εσωτερική αγορά περιορίζονται λόγω εμποδίων που τίθενται στους καταναλωτές για το άνοιγμα λογαριασμού πληρωμών στο εξωτερικό. Τα υφιστάμενα περιοριστικά κριτήρια επιλεξιμότητας ενδέχεται να εμποδίσουν την ελεύθερη μετακίνηση των ευρωπαίων πολιτών στο εσωτερικό της Ένωσης. Η παροχή πρόσβασης όλων των καταναλωτών σε λογαριασμό πληρωμών θα επιτρέψει τη συμμετοχή τους στην

εσωτερική αγορά και θα τους δώσει τη δυνατότητα να επωφεληθούν από την ενιαία αγορά.

- (6) Επιπλέον, εφόσον πολλοί δυνητικοί πελάτες δεν ανοίγουν λογαριασμούς πληρωμών είτε εξαιτίας απόρριψης των σχετικών αιτημάτων τους είτε εξαιτίας της προσφοράς ακατάλληλων προϊόντων, η δυνητική ζήτηση για υπηρεσίες λογαριασμών πληρωμών στην ΕΕ δεν αξιοποιείται πλήρως. Η ευρύτερη συμμετοχή των καταναλωτών στην εσωτερική αγορά θα παράσχει περαιτέρω κίνητρα στους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών ώστε να εισέλθουν σε νέες αγορές. Επίσης, η δημιουργία συνθηκών που θα επιτρέψουν σε όλους τους καταναλωτές να έχουν πρόσβαση σε λογαριασμό πληρωμών αποτελεί απαραίτητο μέσο για την προαγωγή της συμμετοχής τους στην εσωτερική αγορά και για τη δυνατότητά τους να εκμεταλλευτούν τα οφέλη της ενιαίας αγοράς.
- (7) Η διαφάνεια και η συγκρισιμότητα των τελών έχουν εξεταστεί σε μια πρωτοβουλία αυτορρύθμισης, η οποία ξεκίνησε από τον τραπεζικό κλάδο. Ωστόσο, δεν υπήρξε τελική συμφωνία όσον αφορά αυτές τις κατευθυντήριες γραμμές. Όσον αφορά την αλλαγή, οι κοινές αρχές που θέσπισε η Επιτροπή Ευρωπαϊκού Τραπεζικού Τομέα, το 2008, παρέχουν έναν υποδειγματικό μηχανισμό για την αλλαγή τραπεζικών λογαριασμών που προσφέρονται από παρόχους υπηρεσιών πληρωμών οι οποίοι είναι εγκατεστημένοι στο ίδιο κράτος μέλος. Ωστόσο, δεδομένου του μη δεσμευτικού χαρακτήρα τους, οι αρχές αυτές έχουν εφαρμοστεί με ασυνεπή τρόπο σε όλη την ΕΕ και με αμφίβολα αποτελέσματα. Επιπλέον, οι κοινές αρχές εξετάζουν την αλλαγή λογαριασμών πληρωμών μόνο σε εθνικό επίπεδο και όχι σε διασυνοριακό επίπεδο. Τέλος, όσον αφορά την πρόσβαση σε βασικό λογαριασμό πληρωμών, με τη σύσταση της Επιτροπής 2011/442/ΕΕ, της 18ης Ιουλίου 2011, η Επιτροπή κάλεσε τα κράτη μέλη να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για τη διασφάλιση της εφαρμογής της το αργότερο έξι μήνες μετά τη δημοσίευσή της. Μέχρι σήμερα, ελάχιστα κράτη μέλη συμμορφώνονται με τις βασικές αρχές της σύστασης.
- (8) Η θέσπιση, επομένως, μιας ομοιόμορφης δέσμης κανόνων για την αντιμετώπιση του ζητήματος της χαμηλής κινητικότητας των καταναλωτών είναι καθοριστικής σημασίας, ιδίως δε για τη βελτίωση της σύγκρισης των υπηρεσιών λογαριασμών πληρωμών και των σχετικών τελών και την παροχή κινήτρων για την αλλαγή λογαριασμών πληρωμών, καθώς και για τη αποφυγή των διακρίσεων με βάση τον τόπο διαμονής σε βάρος των καταναλωτών που θέλουν να αγοράσουν λογαριασμό πληρωμών στο εξωτερικό. Επιπλέον, είναι απαραίτητο να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα για την προώθηση της συμμετοχής των καταναλωτών στην αγορά των λογαριασμών πληρωμών. Τα μέτρα αυτά θα παράσχουν κίνητρα για την είσοδο των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών στην εσωτερική αγορά και θα διασφαλίσουν ισότιμους όρους ανταγωνισμού, ενισχύοντας έτσι τον ανταγωνισμό και την αποδοτική κατανομή των πόρων στο εσωτερικό της αγοράς χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών λιανικής της ΕΕ προς όφελος των επιχειρήσεων και των καταναλωτών. Επίσης, η διαφανής πληροφόρηση σχετικά με τα τέλη και οι δυνατότητες αλλαγής λογαριασμού, σε συνδυασμό με το δικαίωμα πρόσβασης σε υπηρεσίες βασικού λογαριασμού, θα επιτρέψουν στους πολίτες της ΕΕ να κυκλοφορούν και να κάνουν αγορές ευκολότερα στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, ως εκ τούτου, να επωφελούνται από μια πλήρως λειτουργική εσωτερική αγορά στον τομέα των λιανικών χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και να συμβάλλουν στην περαιτέρω ανάπτυξή της.

- (9) Η οδηγία εφαρμόζεται για λογαριασμούς πληρωμών τους οποίους διατηρούν οι καταναλωτές. Συνεπώς, οι λογαριασμοί τους οποίους διατηρούν οι επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των μικρών ή πολύ μικρών επιχειρήσεων, με εξαίρεση εκείνους που τελούν υπό προσωπικό καθεστώς, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας. Εκτός αυτού, η εν λόγω οδηγία δεν καλύπτει τους λογαριασμούς ταμειευτηρίου, οι οποίοι ενδέχεται να έχουν πιο περιορισμένες λειτουργίες πληρωμών.
- (10) Οι ορισμοί που περιλαμβάνονται στην οδηγία είναι ευθυγραμμισμένοι με εκείνους που περιλαμβάνονται σε άλλες νομοθετικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως δε με τους ορισμούς της οδηγίας 2007/64/EK και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 260/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαρτίου 2012, σχετικά με την καθιέρωση τεχνικών απαιτήσεων και επιχειρηματικών κανόνων για τις μεταφορές πίστωσης και τις άμεσες χρεώσεις σε ευρώ και με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 924/2009¹⁵.
- (11) Είναι καθοριστικής σημασίας για τους καταναλωτές να είναι σε θέση να κατανοούν τα τέλη, ώστε να μπορούν να συγκρίνουν προσφορές από διαφορετικούς παρόχους υπηρεσιών πληρωμών και να αποφασίζουν με πλήρη επίγνωση ποιοι λογαριασμοί προσαρμόζονται καλύτερα στις ανάγκες τους. Δεν μπορεί να υπάρξει σύγκριση των τελών όταν οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών χρησιμοποιούν διαφορετική ορολογία για τις ίδιες υπηρεσίες πληρωμών και παρέχουν πληροφόρηση σε διαφορετική μορφή. Η τυποποιημένη ορολογία, σε συνδυασμό με τη στοχευμένη πληροφόρηση περί τελών για τις πλέον αντιπροσωπευτικές υπηρεσίες πληρωμών, σε συνεκτική μορφή, μπορεί να βοηθήσει τους καταναλωτές να κατανοούν και να συγκρίνουν τα τέλη.
- (12) Οι καταναλωτές ωφελούνται περισσότερο όταν η πληροφόρηση που παρέχεται από διαφορετικούς παρόχους υπηρεσιών πληρωμών είναι περιεκτική και μπορεί να συγκριθεί εύκολα. Τα μέσα που διατίθενται στους καταναλωτές για να συγκρίνουν τις προσφορές λογαριασμών πληρωμών δεν θα έχουν θετικό αντίκτυπο εάν ο χρόνος που απαιτείται για την ανάγνωση μακροσκελών καταλόγων τελών για τις διάφορες προσφορές υπερβαίνει το όφελος της επιλογής της πλέον συμφέρουσας προσφοράς. Κατά συνέπεια, η ορολογία των τελών θα πρέπει να είναι τυποποιημένη όσον αφορά τους πλέον αντιπροσωπευτικούς όρους και ορισμούς στα κράτη μέλη, προκειμένου αποφεύγεται ο κίνδυνος υπερβολικής πληροφόρησης.
- (13) Η ορολογία των τελών θα πρέπει να καθορίζεται από τις εθνικές αρμόδιες αρχές με τρόπο που να επιτρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαιτερότητες των τοπικών αγορών. Για να θεωρούνται αντιπροσωπευτικές, οι υπηρεσίες θα πρέπει να υπόκεινται στην καταβολή τέλους τουλάχιστον ενός παρόχου υπηρεσιών πληρωμών στα κράτη μέλη. Επιπλέον, όπου είναι δυνατόν, η ορολογία των τελών θα πρέπει να είναι τυποποιημένη σε επίπεδο ΕΕ, επιτρέποντας έτσι τη σύγκριση σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών θα πρέπει να θεσπίσει κατευθυντήριες γραμμές που θα βοηθούν τα κράτη μέλη να καθορίσουν τις πλέον αντιπροσωπευτικές υπηρεσίες πληρωμών που υπόκεινται στην καταβολή τέλους σε εθνικό επίπεδο.
- (14) Αφού οι αρμόδιες εθνικές αρχές καταρτίσουν έναν προσωρινό κατάλογο των πλέον αντιπροσωπευτικών υπηρεσιών που υπόκεινται στην καταβολή τέλους σε εθνικό επίπεδο, μαζί με τους σχετικούς όρους και ορισμούς, η Επιτροπή θα πρέπει να προβεί σε ελέγχους προκειμένου να προσδιορίσει, μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, τις

¹⁵ ΕΕ L 94 της 30.3.2012, σ. 22.

υπηρεσίες που είναι κοινές στα περισσότερα κράτη μέλη και να προτείνει τυποποιημένους όρους και ορισμούς για αυτές σε επίπεδο ΕΕ.

- (15) Για να βοηθηθούν οι καταναλωτές να συγκρίνουν με ευκολία τα τέλη των λογαριασμών πληρωμών σε ολόκληρη την ενιαία αγορά, οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών θα πρέπει να τους παρέχουν έναν κατάλογο των τελών που χρεώνονται για τις υπηρεσίες οι οποίες περιλαμβάνονται στην τυποποιημένη ορολογία. Αυτό θα συμβάλει στη διασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού μεταξύ των διαφόρων πιστωτικών ιδρυμάτων που ανταγωνίζονται στην αγορά των λογαριασμών πληρωμών. Το δελτίο πληροφόρησης περί τελών θα πρέπει να περιέχει πληροφορίες μόνον για τις πλέον αντιπροσωπευτικές υπηρεσίες σε κάθε κράτος μέλος, με τη χρήση όρων και ορισμών που έχουν καθιερωθεί σε επίπεδο ΕΕ, κατά περίπτωση. Προκειμένου να βοηθηθούν οι καταναλωτές να κατανοούν τα τέλη που πρέπει να καταβάλλουν για τον λογαριασμό πληρωμών τους, θα πρέπει να τους διατίθεται ένα γλωσσάριο που να εξηγεί τουλάχιστον τα τέλη και τις υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στον κατάλογο. Το γλωσσάριο αναμένεται να αποτελέσει χρήσιμο εργαλείο ώστε να ενθαρρύνεται η καλύτερη κατανόηση της σημασίας των τελών, παρέχοντας τη δυνατότητα στους καταναλωτές να επιλέγουν από μεγαλύτερο εύρος προσφορών λογαριασμού πληρωμών. Θα πρέπει να θεσπιστεί η υποχρέωση των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών να πληροφορούν τους καταναλωτές, τουλάχιστον ετησίως, αναφορικά με όλα τα τέλη που καταβάλλουν για τον λογαριασμό τους. Η εκ των υστέρων πληροφόρηση θα πρέπει να παρέχεται με τη μορφή ειδικής σύνοψης. Θα πρέπει να παρέχεται ολοκληρωμένη επισκόπηση των χρεωθέντων τελών προκειμένου να είναι σε θέση ο καταναλωτής να κατανοήσει σε τι αντιστοιχούν τα τέλη και να αξιολογήσει την ανάγκη είτε τροποποίησης των καταναλωτικών προτύπων του είτε μετακίνησης σε άλλον πάροχο. Το όφελος αυτό μεγιστοποιείται όταν η εκ των υστέρων πληροφόρηση περί τελών καλύπτει τις ίδιες υπηρεσίες με την εκ των προτέρων πληροφόρηση.
- (16) Για την κάλυψη των αναγκών των καταναλωτών, είναι απαραίτητο να διασφαλίζεται ότι η πληροφόρηση περί τελών είναι σαφής, πλήρης και συγκρίσιμη. Η παρούσα οδηγία θα πρέπει, επομένως, να ορίζει κοινές απαιτήσεις παρουσίασης για το δελτίο πληροφόρησης περί τελών και τη δήλωση τελών, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι αυτά θα είναι κατανοητά και συγκρίσιμα για τους καταναλωτές. Η μορφή, η σειρά των επιμέρους στοιχείων και οι επικεφαλίδες θα πρέπει να είναι ίδιες για κάθε δελτίο πληροφόρησης περί τελών και κάθε δήλωση τελών σε κάθε κράτος μέλος, πράγμα που θα επιτρέπει στους καταναλωτές να συγκρίνουν τα δύο έγγραφα, μεγιστοποιώντας έτσι την κατανόηση και την αξιοποίηση των πληροφοριών. Το δελτίο πληροφόρησης περί τελών και η δήλωση τελών θα πρέπει να είναι σαφώς διακριτά από άλλες κοινοποιήσεις. Θα πρέπει να προσδιορίζονται με κοινό σύμβολο.
- (17) Προκειμένου να διασφαλιστεί η συνεκτική χρήση της ισχύουσας ορολογίας σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποχρεώνουν τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών να χρησιμοποιούν την ισχύουσα ορολογία σε επίπεδο ΕΕ, παράλληλα με την υπόλοιπη εθνική τυποποιημένη ορολογία που ορίζεται στον προσωρινό κατάλογο, όταν επικοινωνούν με τους καταναλωτές, συμπεριλαμβανομένων του δελτίου πληροφόρησης περί τελών και της δήλωσης τελών. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών δύνανται να χρησιμοποιούν εμπορικές ονομασίες για τον χαρακτηρισμό υπηρεσιών οπουδήποτε εκτός από το δελτίο πληροφόρησης περί τελών και τη δήλωση τελών.

- (18) Οι δικτυακοί τόποι σύγκρισης αποτελούν αποτελεσματικό μέσο που μπορούν να χρησιμοποιούν οι καταναλωτές για να αξιολογούν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα διαφόρων προσφορών για λογαριασμούς σε έναν ενιαίο χώρο. Δύνανται να συμβάλουν στην ορθή εξισορρόπηση της ανάγκης για πληροφόρηση, που θα είναι σαφής και περιεκτική, αλλά ταυτόχρονα ολοκληρωμένη και πλήρης, επιτρέποντας στους χρήστες να λαμβάνουν λεπτομερέστερες πληροφορίες όταν ενδιαφέρονται γι' αυτές. Δύνανται επίσης να συμβάλουν στη μείωση του κόστους, εφόσον οι καταναλωτές δεν θα χρειάζεται να συλλέγουν πληροφορίες χωριστά από τους διάφορους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών.
- (19) Για να αποκτήσουν αμερόληπτες πληροφορίες σχετικά με τα τραπεζικά τέλη, οι καταναλωτές θα πρέπει να είναι σε θέση να έχουν πρόσβαση σε δικτυακούς τόπους σύγκρισης οι οποίοι να είναι λειτουργικά ανεξάρτητοι από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών. Τα κράτη μέλη θα πρέπει, επομένως, να διασφαλίζουν ότι τουλάχιστον ένας δικτυακός τόπος είναι διαθέσιμος στους καταναλωτές στις αντίστοιχες επικράτειές τους. Παρόμοιους δικτυακούς τόπους μπορούν να διαχειρίζονται και οι αρμόδιες αρχές, άλλες δημόσιες αρχές και/ή διαπιστευμένοι ιδιωτικοί φορείς. Τα κράτη μέλη καθιερώνουν ένα εθελοντικό σύστημα διαπίστευσης, το οποίο επιτρέπει σε ιδιωτικούς φορείς δικτυακών τόπων σύγκρισης να υποβάλουν αίτηση διαπίστευσης σύμφωνα με καθορισμένα κριτήρια ποιότητας. Σε περίπτωση που δεν έχει διαπιστευθεί κάποιος ιδιωτικός δικτυακός τόπος, θα πρέπει να δημιουργηθεί ένας δικτυακός τόπος σύγκρισης τον οποίο θα διαχειρίζεται μια αρμόδια αρχή ή άλλη δημόσια αρχή. Αυτοί οι δικτυακοί τόποι θα πρέπει επίσης να συμμορφώνονται με τα κριτήρια ποιότητας.
- (20) Αποτελεί τρέχουσα πρακτική να προσφέρουν οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών λογαριασμό πληρωμών στο πλαίσιο ενός πακέτου που περιλαμβάνει και άλλα χρηματοπιστωτικά προϊόντα ή υπηρεσίες. Η πρακτική αυτή μπορεί να αποτελεί το μέσο με το οποίο οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών είναι σε θέση να διαφοροποιούν την προσφορά τους και να ανταγωνίζονται ο ένας τον άλλον, και τελικά αυτό μπορεί να είναι επωφελές για τους καταναλωτές. Ωστόσο, η μελέτη της Επιτροπής σχετικά με τις πρακτικές δέσμευσης στον χρηματοπιστωτικό τομέα, η οποία διενεργήθηκε το 2009, καθώς και οι σχετικές διαβουλεύσεις και καταγγελίες των καταναλωτών, έδειξαν ότι οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών ενδέχεται να προσφέρουν τραπεζικούς λογαριασμούς σε πακέτα με προϊόντα που δεν ζητούνται από τους καταναλωτές και τα οποία δεν είναι απαραίτητα για τους λογαριασμούς πληρωμών, όπως η ασφάλιση κατοικίας. Επιπλέον, έχει παρατηρηθεί ότι οι πρακτικές αυτές μπορεί να μειώσουν τη διαφάνεια και τη συγκρισιμότητα των τιμών, να περιορίσουν τις επιλογές αγοράς για τους καταναλωτές και να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στην κινητικότητά τους. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι, όταν οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών προσφέρουν λογαριασμούς πληρωμών στο πλαίσιο πακέτων, παρέχονται στους καταναλωτές πληροφορίες σχετικά με τα ισχύοντα τέλη για τον λογαριασμό πληρωμών και για κάθε άλλη χρηματοοικονομική υπηρεσία που περιλαμβάνεται στο πακέτο χωριστά. Αυτές οι υποχρεώσεις δεν θα πρέπει να ισχύουν για υπηρεσίες που συνδέονται φυσιολογικά με τη χρήση του λογαριασμού πληρωμών, όπως οι αναλήψεις, τα εμβάσματα ή οι κάρτες πληρωμών. Ως εκ τούτου, οι υπηρεσίες αυτές θα πρέπει να εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της εν λόγω διάταξης.
- (21) Οι καταναλωτές θα έχουν το κίνητρο να αλλάξουν λογαριασμό μόνον εάν η σχετική διαδικασία δεν συνεπάγεται υπερβολική διοικητική και οικονομική επιβάρυνση. Η διαδικασία μετάβασης σε λογαριασμό πληρωμών άλλου παρόχου υπηρεσιών

πληρωμών θα πρέπει να είναι σαφής και ταχεία. Τα τέλη που χρεώνουν οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών σε σχέση με την υπηρεσία αλλαγής λογαριασμού, εάν υφίστανται καν, θα πρέπει να αντιστοιχούν στο πραγματικό κόστος στο οποίο υποβάλλονται οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών. Για να υπάρχει θετικός αντίκτυπος στον ανταγωνισμό, θα πρέπει επίσης να διευκολύνονται οι αλλαγές λογαριασμού σε διασυνοριακό επίπεδο. Δεδομένου ότι οι αλλαγές λογαριασμού σε διασυνοριακό επίπεδο ενδέχεται να είναι πολυπλοκότερες από τις αντίστοιχες αλλαγές σε εθνικό επίπεδο και να απαιτούν από τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών να προσαρμόσει και να βελτιώσει τις εσωτερικές του διαδικασίες, θα πρέπει να προβλέπονται μεγαλύτερες προθεσμίες για τις αλλαγές λογαριασμού σε διασυνοριακό επίπεδο. Η ανάγκη διατήρησης διαφορετικών προθεσμιών θα πρέπει να αξιολογηθεί στο πλαίσιο της επανεξέτασης της προτεινόμενης οδηγίας.

- (22) Η διαδικασία αλλαγής λογαριασμού θα πρέπει να είναι όσο το δυνατόν απλούστερη για τον καταναλωτή. Συνεπώς, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι ο λαμβάνων πάροχος υπηρεσιών πληρωμών είναι υπεύθυνος για την εκκίνηση και της διαχείριση της διαδικασίας εκ μέρους του καταναλωτή.
- (23) Οι καταναλωτές θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να ζητήσουν από τον λαμβάνοντα πάροχο υπηρεσιών πληρωμών να εκτελέσει τη μεταβίβαση του συνόλου ή μέρους των επαναλαμβανόμενων πληρωμών, καθώς και τη μεταφορά του υπολοίπου, γεγονός που θα ήταν ιδανικό να γίνεται στο πλαίσιο μίας και μόνον συνάντησης με τον λαμβάνοντα πάροχο υπηρεσιών πληρωμών. Για τον σκοπό αυτόν, οι καταναλωτές θα πρέπει να είναι σε θέση να υπογράψουν ένα έντυπο εξουσιοδότησης, με το οποίο θα δίνουν τη συγκατάθεσή τους για την εκτέλεση των ως άνω ενεργειών. Προτού δώσει τη συγκατάθεσή του, ο καταναλωτής θα πρέπει να ενημερωθεί για όλα τα στάδια της διαδικασίας που απαιτείται για την ολοκλήρωση της αλλαγής λογαριασμού.
- (24) Η συνεργασία του αποστέλλοντος παρόχου υπηρεσιών πληρωμών είναι αναγκαία για την επιτυχία της αλλαγής λογαριασμού. Ο λαμβάνων πάροχος υπηρεσιών πληρωμών θα πρέπει να λαμβάνει από τον αποστέλλοντα πάροχο υπηρεσιών πληρωμών όλα τα στοιχεία που θεωρεί αναγκαία για την αποκατάσταση των επαναλαμβανόμενων πληρωμών στον νέο λογαριασμό πληρωμών. Ωστόσο, τα στοιχεία αυτά θα πρέπει να είναι τα απολύτως απαραίτητα για την εκτέλεση της αλλαγής λογαριασμού, οπότε ο λαμβάνων πάροχος υπηρεσιών πληρωμών δεν θα πρέπει να ζητά περιττά στοιχεία.
- (25) Οι καταναλωτές δεν θα πρέπει να υπόκεινται σε κυρώσεις ή άλλες οικονομικές επιβαρύνσεις που οφείλονται σε λανθασμένες εισερχόμενες μεταφορές πιστώσεων ή άμεσες χρεώσεις. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για ορισμένες κατηγορίες πληρωτών και δικαιούχων, όπως οι οργανισμοί κοινής ωφελείας, που χρησιμοποιούν ηλεκτρονικά μέσα (π.χ. βάσεις δεδομένων) για την αποθήκευση πληροφοριών σχετικών με στοιχεία λογαριασμών καταναλωτών και εκτελούν πολυάριθμες περιοδικές συναλλαγές που αφορούν μεγάλο αριθμό καταναλωτών.
- (26) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν την απαγόρευση των διακρίσεων σε βάρος των καταναλωτών, με βάση την υπηκοότητα ή τον τόπο διαμονής τους, όταν αυτοί θέλουν να ανοίξουν λογαριασμό πληρωμών. Αν και είναι σημαντικό να διασφαλίζουν οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών ότι οι πελάτες τους δεν χρησιμοποιούν το χρηματοπιστωτικό σύστημα για παράνομους σκοπούς, όπως η απάτη, η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, δεν θα πρέπει να επιβάλλουν φραγμούς για τους καταναλωτές που επιθυμούν να

επωφεληθούν από τα πλεονεκτήματα της ενιαίας αγοράς, αγοράζοντας λογαριασμούς πληρωμών στο εξωτερικό.

- (27) Οι καταναλωτές που διαμένουν νομίμως στην Ευρωπαϊκή Ένωση και οι οποίοι δεν διατηρούν σε κάποιο κράτος μέλος λογαριασμό πληρωμών θα πρέπει να είναι σε θέση να ανοίξουν και να χρησιμοποιούν έναν τέτοιο λογαριασμό πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά στο εν λόγω κράτος μέλος. Προκειμένου να διασφαλιστεί η ευρύτερη δυνατή πρόσβαση σε τέτοιους λογαριασμούς, οι καταναλωτές θα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε αυτούς ανεξάρτητα από την οικονομική τους κατάσταση, λόγω χάρη αν είναι άνεργοι ή τελούν υπό προσωπική πτώχευση, και ανεξάρτητα από τον τόπο διαμονής τους. Επιπλέον, το δικαίωμα πρόσβασης σε λογαριασμό πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά σε οποιοδήποτε κράτος μέλος θα πρέπει να χορηγείται τηρουμένων των απαιτήσεων που ορίζονται στην οδηγία 2005/60/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2005, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας¹⁶.
- (28) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν την ύπαρξη τουλάχιστον ενός παρόχου υπηρεσιών πληρωμών που να παρέχει λογαριασμό πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά στους καταναλωτές. Η πρόσβαση δεν θα πρέπει να είναι υπερβολικά δύσκολη ούτε να συνεπάγεται υπερβολικό κόστος για τους καταναλωτές. Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάσουν παράγοντες όπως η έδρα των ορισθέντων παρόχων υπηρεσιών πληρωμών στην επικράτειά τους. Για να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος χρηματοοικονομικού αποκλεισμού των καταναλωτών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να βελτιώσουν τη χρηματοοικονομική εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένης της εκπαίδευσης στο σχολείο, και να καταπολεμήσουν την υπερχρέωση. Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προωθήσουν τις πρωτοβουλίες που αναλαμβάνονται από παρόχους υπηρεσιών πληρωμών για τη διευκόλυνση του συνδυασμού μεταξύ της παροχής λογαριασμών πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά και της χρηματοοικονομικής εκπαίδευσης.
- (29) Προκειμένου να ασκήσουν το δικαίωμά τους για πρόσβαση σε βασικό λογαριασμό πληρωμών, οι καταναλωτές θα πρέπει να μην διαθέτουν ήδη λογαριασμό πληρωμών στην ίδια επικράτεια. Όταν δεν είναι εφικτή η χρήση ηλεκτρονικών συστημάτων για να διαπιστωθεί κατά πόσον ο καταναλωτής διατηρεί, ή δεν διατηρεί, ήδη λογαριασμό πληρωμών, οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών θα πρέπει να δέχονται δήλωση των καταναλωτών ως αξιόπιστο μέσο εξακρίβωσης του ότι δεν διαθέτουν ήδη λογαριασμό πληρωμών.
- (30) Θα πρέπει να διασφαλίζεται η πρόσβαση των καταναλωτών σε μια σειρά από βασικές υπηρεσίες πληρωμών, για τις οποίες θα πρέπει να καθορίζεται ένας ελάχιστος αριθμός εργασιών από τα κράτη μέλη κατά τρόπο που να λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες των καταναλωτών και τις εμπορικές πρακτικές στο οικείο κράτος μέλος. Πέρα από αυτόν τον κατάλογο ελάχιστων υπηρεσιών, οι τράπεζες δύνανται να επιβάλουν τις κανονικές χρεώσεις τους. Οι υπηρεσίες που συνδέονται με βασικούς λογαριασμούς πληρωμών θα πρέπει να περιλαμβάνουν τη δυνατότητα κατάθεσης και ανάληψης χρημάτων. Οι καταναλωτές θα πρέπει να είναι σε θέση να πραγματοποιούν αναγκαίες πράξεις πληρωμών, όπως είναι η είσπραξη εισοδημάτων ή επιδομάτων, η πληρωμή

¹⁶ EE L 309 της 25.11.2005, σ. 15.

λογαριασμών ή φόρων και η αγορά αγαθών και υπηρεσιών, μεταξύ άλλων με άμεση χρέωση, με μεταφορά πίστωσης και με τη χρήση κάρτας πληρωμών. Οι υπηρεσίες αυτές θα πρέπει να επιτρέπουν την αγορά αγαθών και υπηρεσιών μέσω του διαδικτύου και να δίνουν στους καταναλωτές την ευκαιρία να υποβάλλουν εντολές πληρωμής μέσω της διαδικτυακής τραπεζικής πλατφόρμας του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών, εάν υπάρχει. Ωστόσο, η χρήση λογαριασμού πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά δεν θα πρέπει να γίνεται μόνον μέσω του διαδικτύου, διότι αυτό θα αποτελούσε εμπόδιο για τους καταναλωτές που δεν έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο. Οι καταναλωτές δεν θα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε διευκόλυνση υπερανάληψης από τον λογαριασμό πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά. Ωστόσο, τα κράτη μέλη δύνανται να επιτρέπουν στους παρόχους υπηρεσιών να παρέχουν διευκολύνσεις εφεδρειών για πολύ μικρά ποσά σε σχέση με τους λογαριασμούς πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά.

- (31) Προκειμένου να διασφαλιστεί η διαθεσιμότητα βασικών λογαριασμών πληρωμών στο ευρύτερο δυνατό φάσμα καταναλωτών, οι λογαριασμοί αυτοί θα πρέπει να προσφέρονται δωρεάν ή έναντι της καταβολής ευλόγου τέλους. Επιπρόσθετα, οποιεσδήποτε πρόσθετες χρεώσεις που επιβάλλονται στον καταναλωτή, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τους όρους που ορίζονται στη σύμβαση, θα πρέπει να είναι εύλογες. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθορίζουν ποια είναι η εύλογη χρέωση ανάλογα με τις συνθήκες που επικρατούν σε εθνικό επίπεδο. Προκειμένου να διασφαλιστεί η συνεκτική και αποδοτική εφαρμογή της αρχής της εύλογης χρέωσης, θα πρέπει να ανατεθεί στην Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών η κατάρτιση κατευθυντήριων γραμμών όσον αφορά τα γενικά κριτήρια που προσδιορίζονται στην παρούσα οδηγία.
- (32) Ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών θα πρέπει να αρνείται να ανοίξει λογαριασμό πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά ή να καταγγέλλει τη σχετική σύμβαση μόνον σε ειδικές περιπτώσεις, λόγω χάρη σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τη νομοθεσία περί νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ή με τη νομοθεσία περί πρόληψης και διερεύνησης εγκλημάτων. Ακόμη και σε αυτές τις περιπτώσεις, η απόρριψη μπορεί να δικαιολογηθεί μόνον όταν ο καταναλωτής δεν συμμορφώνεται με τις διατάξεις της εν λόγω νομοθεσίας και όχι επειδή η διαδικασία ελέγχου της συμμόρφωσης με τη νομοθεσία είναι υπερβολικά επαχθής ή δαπανηρή.
- (33) Θα πρέπει να παρέχονται σαφείς και κατανοητές πληροφορίες όσον αφορά το δικαίωμα σε τραπεζικό λογαριασμό με βασικά χαρακτηριστικά από τα κράτη μέλη και τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών στους καταναλωτές. Η πληροφόρηση αυτή θα πρέπει να καλύπτει τα βασικά χαρακτηριστικά και τους βασικούς όρους χρήσης του λογαριασμού, καθώς και τις ενέργειες στις οποίες θα πρέπει να προβούν οι καταναλωτές προκειμένου να ασκήσουν το δικαίωμα ανοίγματος λογαριασμού πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι καταναλωτές θα πρέπει να πληροφορούνται ότι δεν υποχρεούνται να αγοράσουν πρόσθετες υπηρεσίες προκειμένου να ανοίξουν λογαριασμό πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά.
- (34) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ορίσουν τις αρμόδιες αρχές που εξουσιοδοτούνται να εφαρμόσουν την παρούσα οδηγία και στις οποίες παραχωρούνται εξουσίες έρευνας και επιβολής. Οι εντεταλμένες αρμόδιες αρχές θα πρέπει να έχουν επαρκείς πόρους για την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να αναθέτουν σε διαφορετικές αρμόδιες αρχές τον έλεγχο της εφαρμογής του ευρέος φάσματος των υποχρεώσεων που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία.

- (35) Οι καταναλωτές θα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε αποτελεσματικές και αποδοτικές διαδικασίες εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών για τη διευθέτηση των διαφορών που προκύπτουν από τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία. Η εν λόγω πρόσβαση διασφαλίζεται ήδη από την οδηγία 2013/.../ΕΕ όσον αφορά τις σχετικές συμβατικές διαφορές. Ωστόσο, οι καταναλωτές θα πρέπει επίσης να έχουν πρόσβαση σε διαδικασίες εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών και σε περίπτωση προ-συμβατικών διαφορών σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που καθορίζονται από την παρούσα οδηγία, π.χ. όταν δεν έχουν πρόσβαση σε λογαριασμό πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά. Η συμμόρφωση με τις διατάξεις που ορίζονται στην παρούσα οδηγία απαιτεί την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων των καταναλωτών. Η επεξεργασία αυτή διέπεται από την οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών¹⁷. Η παρούσα οδηγία θα πρέπει άρα να εφαρμόζεται τηρουμένων των κανόνων που ορίζονται στην οδηγία 95/46/ΕΚ και την εθνική νομοθεσία εφαρμογής τους.
- (36) Προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι που ορίζονται στην παρούσα οδηγία, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της Συνθήκης σχετικά με τον προσδιορισμό της τυποποιημένης ορολογίας σε επίπεδο ΕΕ για τις υπηρεσίες πληρωμών που είναι κοινές σε αρκετά κράτη μέλη και των σχετικών ορισμών των εν λόγω όρων.
- (37) Προκειμένου να διασφαλιστούν ομοιόμορφοι όροι για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες. Οι αρμοδιότητες αυτές αφορούν τον καθορισμό της μορφής του δελτίου πληροφόρησης περί τελών και τη σειρά με την οποία θα πρέπει να παρουσιάζονται οι υπηρεσίες που περιέχονται σε αυτό, καθώς και τη μορφή της δήλωσης τελών, το κοινό της σύμβολο και τη σειρά με την οποία θα πρέπει να παρουσιάζονται οι υπηρεσίες που περιέχονται σε αυτήν. Οι αρμοδιότητες αυτές θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή.
- (38) Εντός τριετίας από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας και ανά διετία έκτοτε, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν αξιόπιστα στατιστικά στοιχεία σχετικά με τη λειτουργία των μέτρων που θεσπίζονται με την παρούσα οδηγία. Θα πρέπει να χρησιμοποιούν οποιεσδήποτε συναφείς πηγές πληροφοριών και να κοινοποιούν τις πληροφορίες αυτές στην Επιτροπή.
- (39) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να επανεξετάζεται ανά πενταετία από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της, προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη οι εξελίξεις στην αγορά, όπως η εμφάνιση νέων τύπων λογαριασμών πληρωμών και υπηρεσιών πληρωμών, καθώς και οι εξελίξεις σε άλλους τομείς του ενωσιακού δικαίου, καθώς και οι εμπειρίες των κρατών μελών. Στο πλαίσιο της επανεξέτασης αυτής, θα πρέπει να αξιολογείται κατά πόσον τα ληφθέντα μέτρα έχουν βελτιώσει την κατανόηση των καταναλωτών για τα τέλη που συνδέονται με τους λογαριασμούς πληρωμών, τη συγκρισιμότητα των λογαριασμών πληρωμών και την ευκολία αλλαγής λογαριασμών.

¹⁷

EE L 281 της 23.11.1995, σ. 31.

Θα πρέπει επίσης να καθορίζεται ο αριθμός των βασικών λογαριασμών πληρωμών που ανοίχτηκαν, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που ανοίχτηκαν από καταναλωτές οι οποίοι δεν χρησιμοποιούσαν τραπεζικές υπηρεσίες στο παρελθόν. Θα πρέπει επίσης να εκτιμηθεί κατά πόσον η παράταση της προθεσμίας για τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών που προβαίνουν σε αλλαγές λογαριασμού σε διασυννοριακό επίπεδο πρέπει να διατηρείται για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Επίσης, θα πρέπει να εκτιμηθεί κατά πόσον οι διατάξεις σχετικά με τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται από παρόχους υπηρεσιών πληρωμών όταν προσφέρουν πακέτα προϊόντων είναι επαρκείς ή αν απαιτούνται πρόσθετα μέτρα. Η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο συνοδευόμενη, κατά περίπτωση, από νομοθετικές προτάσεις.

- (40) Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (41) Σύμφωνα με την Κοινή Πολιτική Δήλωση των κρατών μελών και της Επιτροπής σχετικά με τα επεξηγηματικά έγγραφα, της 28ης Σεπτεμβρίου 2011¹⁸, τα κράτη μέλη ανέλαβαν να συνοδεύουν, σε αιτιολογημένες περιπτώσεις, την κοινοποίηση των μέτρων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο με ένα ή περισσότερα έγγραφα στα οποία επεξηγείται η σχέση μεταξύ των συστατικών στοιχείων μιας οδηγίας και των αντίστοιχων μερών των πράξεων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο. Όσον αφορά την παρούσα οδηγία, ο νομοθέτης θεωρεί τη διαβίβαση αυτών των εγγράφων δικαιολογημένη,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ, ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα οδηγία θεσπίζει κανόνες σχετικά με τη διαφάνεια και τη συγκρισιμότητα των τελών που χρεώνονται στους καταναλωτές για τους λογαριασμούς πληρωμών τους οι οποίοι τηρούνται στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης και προσφέρονται από παρόχους υπηρεσιών πληρωμών που βρίσκονται στην Ένωση, καθώς και κανόνες αναφορικά με την αλλαγή λογαριασμών πληρωμών εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
2. Η παρούσα οδηγία ορίζει επίσης ένα πλαίσιο για τους κανόνες και τους όρους σύμφωνα με τους οποίους τα κράτη μέλη διασφαλίζουν το δικαίωμα των καταναλωτών για το άνοιγμα και τη χρήση λογαριασμών πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

¹⁸

EE C 369 της 17.12.2011, σ. 14.

3. Το άνοιγμα και η χρήση λογαριασμού πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά, σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, συνάδει με τις διατάξεις του κεφαλαίου II της οδηγίας 2005/60/EK.
4. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται για παρόχους υπηρεσιών πληρωμών με έδρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Άρθρο 2 **Ορισμοί**

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοούνται ως:

- α) «καταναλωτής»: κάθε φυσικό πρόσωπο το οποίο ενεργεί για σκοπούς οι οποίοι δεν εμπίπτουν στην εμπορική, επιχειρηματική, βιοτεχνική ή ελεύθερη επαγγελματική του δραστηριότητα·
- β) «λογαριασμός πληρωμών»: ο λογαριασμός που διατηρείται στο όνομα ενός ή περισσότερων χρηστών υπηρεσιών πληρωμών και χρησιμοποιείται για την εκτέλεση πράξεων πληρωμής·
- γ) «υπηρεσίες πληρωμών»: υπηρεσίες πληρωμών κατά την έννοια του άρθρου 4 σημείο 3 της οδηγίας 2007/64/EK·
- δ) «πράξη πληρωμής»: ενέργεια, στην οποία προβαίνει ο πληρωτής ή ο δικαιούχος, και συνίσταται στη διάθεση, μεταβίβαση ή ανάληψη χρηματικών ποσών, ανεξάρτητα από οποιαδήποτε υποκείμενη υποχρέωση μεταξύ πληρωτή και δικαιούχου·
- ε) «πάροχος υπηρεσιών πληρωμών»: πάροχος υπηρεσιών πληρωμών κατά την έννοια του άρθρου 4 σημείο 9 της οδηγίας 2007/64/EK·
- στ) «μέσο πληρωμών»: μέσο πληρωμών κατά την έννοια του άρθρου 4 σημείο 23 της οδηγίας 2007/64/EK·
- ζ) «αποστέλλον πάροχος υπηρεσιών πληρωμών»: ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών ο οποίος αποστέλλει την πληροφόρηση σχετικά με το σύνολο ή μέρος των επαναλαμβανόμενων πληρωμών·
- η) «λαμβάνων πάροχος υπηρεσιών πληρωμών»: ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών προς τον οποίο αποστέλλεται η πληροφόρηση σχετικά με το σύνολο ή μέρος των επαναλαμβανόμενων πληρωμών·
- θ) «πληρωτής»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο διατηρεί λογαριασμό πληρωμών και επιτρέπει εντολή πληρωμής από αυτόν τον λογαριασμό ή, εάν δεν υπάρχει λογαριασμός πληρωμών του πληρωτή, το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που δίνει εντολή πληρωμής σε λογαριασμό πληρωμών του δικαιούχου·
- ι) «δικαιούχος»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που είναι ο τελικός αποδέκτης των χρηματικών ποσών που αποτελούν αντικείμενο της πράξης πληρωμής·

- ια) «τέλη»: οι χρεώσεις, κατά περίπτωση, τις οποίες οφείλει ο καταναλωτής στον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών για την παροχή υπηρεσιών πληρωμών ή για συναλλαγές που διενεργούνται σε λογαριασμό πληρωμών·
- ιβ) «σταθερό υπόθεμα»: κάθε μέσο που επιτρέπει στον καταναλωτή ή στον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών να αποθηκεύει τις πληροφορίες που του απευθύνονται προσωπικά, ώστε να μπορεί να ανατρέξει σε αυτές μελλοντικά, για το χρονικό διάστημα που απαιτείται για τους σκοπούς των πληροφοριών, και που επιτρέπει την ακριβή αναπαραγωγή των αποθηκευμένων πληροφοριών·
- ιγ) «αλλαγή λογαριασμού»: κατόπιν αιτήματος του καταναλωτή, μεταφορά από έναν πάροχο υπηρεσιών πληρωμών σε άλλον των πληροφοριών σχετικά με το σύνολο ή μέρος των πάγιων εντολών για μεταφορές πιστώσεων, επαναλαμβανόμενες άμεσες χρεώσεις και επαναλαμβανόμενες εισερχόμενες μεταφορές πιστώσεων που διενεργούνται σε λογαριασμό πληρωμών, με ή χωρίς τη μεταφορά του θετικού υπολοίπου του λογαριασμού από τον έναν λογαριασμό πληρωμών στον άλλον ή το κλείσιμο του προηγούμενου λογαριασμού·
- ιδ) «άμεση χρέωση»: υπηρεσία πληρωμών για τη χρέωση λογαριασμού πληρωμών του πληρωτή, όταν η πράξη πληρωμής εκκινείται από τον δικαιούχο με τη συγκατάθεση του πληρωτή·
- ιε) «μεταφορά πίστωσης»: η εθνική ή διασυνοριακή υπηρεσία πληρωμών για την πίστωση λογαριασμού πληρωμών του δικαιούχου με πράξη πληρωμής ή μια σειρά πράξεων πληρωμής από λογαριασμό πληρωμών του πληρωτή μέσω του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών που τηρεί τον λογαριασμό πληρωμών του πληρωτή, βάσει εντολής του πληρωτή·
- ιστ) «πάγια εντολή»: υπηρεσία για την πίστωση λογαριασμού πληρωμών του δικαιούχου, σε τακτά χρονικά διαστήματα, με μια σειρά πράξεων πληρωμής από λογαριασμό πληρωμών του πληρωτή, που εκτελούνται από τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών που τηρεί τον λογαριασμό πληρωμών του πληρωτή, βάσει εντολής του πληρωτή·
- ιζ) «χρηματικά ποσά»: χαρτονομίσματα, κέρματα, λογιστικό χρήμα, καθώς και ηλεκτρονικό χρήμα, κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγραφος 2 της οδηγίας 2009/110/EK¹⁹.
- ιη) «σύμβαση-πλαίσιο»: σύμβαση παροχής υπηρεσιών πληρωμών που διέπει τη μελλοντική εκτέλεση επιμέρους και διαδοχικών πράξεων πληρωμής και η οποία δύναται να περιλαμβάνει την υποχρέωση και τους όρους σύστασης λογαριασμού πληρωμών.

¹⁹ EE L 267 της 10.10.2009, σ. 7.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΣΥΓΚΡΙΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΤΕΛΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΔΕΟΝΤΑΙ ΜΕ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

Άρθρο 3

Κατάλογος των πλέον αντιπροσωπευτικών υπηρεσιών πληρωμών που υπόκεινται στην καταβολή τέλους σε εθνικό επίπεδο και τυποποιημένη ορολογία

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 20 καταρτίζουν προσωρινό κατάλογο που περιέχει τουλάχιστον 20 υπηρεσίες πληρωμών, οι οποίες αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 80% των πλέον αντιπροσωπευτικών υπηρεσιών πληρωμών που υπόκεινται στην καταβολή τέλους σε εθνικό επίπεδο. Ο κατάλογος περιλαμβάνει όρους και ορισμούς για κάθε μία από τις προσδιοριζόμενες υπηρεσίες.
2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν υπόψη τις υπηρεσίες:
 - (1) που χρησιμοποιούνται συχνότερα από τους καταναλωτές σε σχέση με τους λογαριασμούς πληρωμών τους·
 - (2) που συνεπάγονται το υψηλότερο κόστος για τους καταναλωτές ανά υπηρεσία·
 - (3) που συνεπάγονται το υψηλότερο συνολικό κόστος για τους καταναλωτές·
 - (4) που συνεπάγονται το υψηλότερο κέρδος για τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών ανά υπηρεσία·
 - (5) που συνεπάγονται το υψηλότερο συνολικό κέρδος για τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών.

Η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών καταρτίζει κατευθυντήριες γραμμές σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 για την παροχή συνδρομής στις αρμόδιες αρχές.

3. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τους προσωρινούς καταλόγους που αναφέρονται στην παράγραφο 1, εντός εξαμήνου από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας.
4. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 24, σχετικά με τον προσδιορισμό, βάσει των προσωρινών καταλόγων που υποβάλλονται δυνάμει της παραγράφου 3, τυποποιημένης ορολογίας σε επίπεδο ΕΕ για τις υπηρεσίες πληρωμών που είναι κοινές τουλάχιστον στην πλειονότητα των κρατών μελών. Η τυποποιημένη ορολογία σε επίπεδο ΕΕ θα περιλαμβάνει κοινούς όρους και ορισμούς για τις κοινές υπηρεσίες.
5. Μετά τη δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που αναφέρονται στην παράγραφο 4, κάθε κράτος μέλος

ενσωματώνει αμελλητί την τυποποιημένη ορολογία, που εγκρίνεται σε επίπεδο ΕΕ δυνάμει της παραγράφου 4, στον προσωρινό κατάλογο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 και δημοσιεύει τον κατάλογο αυτόν.

Άρθρο 4

Δελτίο πληροφόρησης περί τελών και γλωσσάριο

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, πριν από την υπογραφή σύμβασης για λογαριασμό πληρωμών με τον καταναλωτή, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών παρέχει στον καταναλωτή δελτίο πληροφόρησης περί τελών που περιέχει τον κατάλογο των πλέον αντιπροσωπευτικών υπηρεσιών, οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 5, καθώς και τα αντίστοιχα τέλη για κάθε υπηρεσία.
2. Όταν μία ή περισσότερες υπηρεσίες πληρωμών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 προσφέρονται ως μέρος πακέτου χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, το δελτίο πληροφόρησης περί τελών δηλώνει ποιες από τις υπηρεσίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνονται στο πακέτο, το τέλος για το σύνολο του πακέτου και το τέλος για κάθε υπηρεσία που δεν αναφέρεται στην παράγραφο 1.
3. Ο τίτλος «δελτίο πληροφόρησης περί τελών» εμφανίζεται ευδιάκριτα στην αρχή της πρώτης σελίδας του δελτίου πληροφόρησης περί τελών, δίπλα σε ένα κοινό σύμβολο, προκειμένου να διακρίνεται το συγκεκριμένο έγγραφο από άλλα έγγραφα.
4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών παρέχουν στους καταναλωτές γλωσσάριο τουλάχιστον του καταλόγου των υπηρεσιών πληρωμών, που αναφέρεται στην παράγραφο 1, και τους σχετικούς ορισμούς.
5. Τα κράτη μέλη καθιερώνουν υποχρέωση των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών να διασφαλίζουν ότι το γλωσσάριο έχει συνταχθεί σε σαφή, και μη τεχνική γλώσσα, χωρίς αμφισημίες.
6. Το δελτίο πληροφόρησης περί τελών και το γλωσσάριο καθίστανται ανά πάσα στιγμή διαθέσιμα δωρεάν από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών σε σταθερό υπόθεμα, σε χώρους προσβάσιμους από τους καταναλωτές, καθώς και σε ηλεκτρονική μορφή στους δικτυακούς τόπους των παρόχων.
7. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις, δυνάμει του άρθρου 26, για τον προσδιορισμό της μορφής του δελτίου πληροφοριών περί τελών, του κοινού συμβόλου του και της σειράς με την οποία παρουσιάζονται στο δελτίο πληροφοριών περί τελών οι υπηρεσίες που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 5.

Άρθρο 5

Δήλωση τελών

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών παρέχουν στους καταναλωτές, τουλάχιστον ετησίως, δήλωση όλων των τελών που καταβάλλουν για τους λογαριασμούς πληρωμών τους.
2. Η δήλωση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 αναφέρει λεπτομερώς τα εξής στοιχεία:

- α) το τέλος μονάδας που χρεώνεται για κάθε υπηρεσία, τον αριθμό των περιπτώσεων στις οποίες χρησιμοποιήθηκε η υπηρεσία κατά τη διάρκεια της σχετικής περιόδου και την ημερομηνία κατά την οποία χρησιμοποιήθηκε η υπηρεσία·
 - β) το συνολικό ποσό των τελών που καταβλήθηκαν για κάθε υπηρεσία η οποία παρασχέθηκε κατά τη διάρκεια της σχετικής περιόδου·
 - γ) το συνολικό ποσό των τελών που καταβλήθηκαν για όλες τις υπηρεσίες οι οποίες παρασχέθηκαν κατά τη διάρκεια της σχετικής περιόδου·
3. Ο τίτλος «δήλωση τελών» εμφανίζεται ευδιάκριτα στην αρχή της πρώτης σελίδας της δήλωσης, δίπλα σε ένα κοινό σύμβολο, προκειμένου να διακρίνεται το συγκεκριμένο έγγραφο από άλλα έγγραφα.
4. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις, δυνάμει του άρθρου 26, για τον προσδιορισμό της μορφής της δήλωσης τελών, του κοινού συμβόλου της και της σειράς με την οποία παρουσιάζονται στη δήλωση τελών οι υπηρεσίες που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 5.

Άρθρο 6

Συμβατική και εμπορική πληροφόρηση

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών χρησιμοποιούν στη συμβατική και εμπορική πληροφόρηση, κατά περίπτωση, τους όρους και τους ορισμούς που περιλαμβάνονται στον κατάλογο των πλέον αντιπροσωπευτικών υπηρεσιών πληρωμών, που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 5.
2. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών δύνανται να χρησιμοποιούν εμπορικές ονομασίες για τον χαρακτηρισμό των υπηρεσιών τους στη συμβατική και εμπορική πληροφόρηση, υπό την προϋπόθεση ότι προσδιορίζουν, κατά περίπτωση, τον αντίστοιχο όρο στον κατάλογο που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 5. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών δεν χρησιμοποιούν εμπορικές ονομασίες στο δελτίο πληροφόρησης περί τελών ούτε στη δήλωση τελών.

Άρθρο 7

Δικτυακοί τόποι σύγκρισης

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι καταναλωτές έχουν πρόσβαση σε τουλάχιστον έναν δικτυακό τόπο σύγκρισης τελών που χρεώνονται από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών για τις υπηρεσίες τις οποίες προσφέρουν σε σχέση με λογαριασμούς πληρωμών σε εθνικό επίπεδο, σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3.
2. Τα κράτη μέλη καθιερώνουν εθελοντικό σύστημα διαπίστευσης για τους δικτυακούς τόπους σύγκρισης των τελών που χρεώνονται από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών για τις υπηρεσίες τις οποίες προσφέρουν σε σχέση με λογαριασμούς πληρωμών, όταν η εκμετάλλευσή τους γίνεται από ιδιωτικούς φορείς. Προκειμένου να εξασφαλίσουν διαπίστευση, οι δικτυακοί τόποι σύγκρισης τους οποίους εκμεταλλεύονται ιδιωτικοί φορείς πρέπει:

- α) να είναι λειτουργικά ανεξάρτητοι από οποιονδήποτε πάροχο υπηρεσιών πληρωμών·
 - β) να χρησιμοποιούν απλή γλώσσα και, κατά περίπτωση, τους όρους που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 5·
 - γ) να παρέχουν επικαιροποιημένη πληροφόρηση·
 - δ) να παρέχουν επαρκώς ευρεία επισκόπηση της αγοράς λογαριασμών πληρωμών·
 - ε) να εφαρμόζουν αποτελεσματική διαδικασία έρευνας και διαχείρισης καταγγελιών.
3. Σε περίπτωση που δεν έχει διαπιστευθεί κανένας δικτυακός τόπος σύμφωνα με την παράγραφο 2, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν τη δημιουργία δικτυακού τόπου τον οποίο θα διαχειρίζεται η αρμόδια αρχή του άρθρου 20 ή οποιαδήποτε άλλη αρμόδια δημόσια αρχή. Σε περίπτωση που έχει διαπιστευθεί κάποιος δικτυακός τόπος σύμφωνα με την παράγραφο 2, τα κράτη μέλη δύνανται να αποφασίσουν τη δημιουργία επιπρόσθετου δικτυακού τόπου, τον οποίο θα διαχειρίζεται η αρμόδια αρχή του άρθρου 20 ή οποιαδήποτε άλλη αρμόδια δημόσια αρχή. Οι δικτυακοί τόποι τους οποίους διαχειρίζεται αρμόδια αρχή, δυνάμει της παραγράφου 1 συμμορφώνονται με την παράγραφο 2 στοιχεία α) έως ε).
4. Τα κράτη μέλη διατηρούν το δικαίωμα να αρνηθούν ή να ανακαλέσουν τη διαπίστευση των ιδιωτικών φορέων, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις της παραγράφου 2.
5. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι διατίθεται στους καταναλωτές επαρκής πληροφόρηση σχετικά με τους δικτυακούς τόπους που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Αυτό περιλαμβάνει, κατά περίπτωση, την τήρηση ενός μητρώου διαπιστευμένων δικτυακών τόπων σύγκρισης στο οποίο έχει πρόσβαση το κοινό.

Άρθρο 8

Πακέτα τραπεζικών λογαριασμών

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, όταν ένας λογαριασμός πληρωμών προσφέρεται μαζί με άλλη υπηρεσία ή προϊόν στο πλαίσιο ενός πακέτου, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών ενημερώνει τον πελάτη αν υπάρχει η δυνατότητα να αγοράσει τον λογαριασμό πληρωμών χωριστά και παρέχει χωριστή πληροφόρηση σχετικά με τις δαπάνες και τα τέλη που συνδέονται με κάθε προϊόν και υπηρεσία που προσφέρεται στο πακέτο.
2. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται όταν προσφέρονται με τον λογαριασμό πληρωμών μόνον οι υπηρεσίες πληρωμών που ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 της οδηγίας 2007/64/EK.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

ΑΛΛΑΓΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ

Άρθρο 9

Παροχή της υπηρεσίας αλλαγής λογαριασμού

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών παρέχουν υπηρεσία αλλαγής λογαριασμού, όπως αυτή περιγράφεται στο άρθρο 10, σε κάθε καταναλωτή που διατηρεί λογαριασμό σε πάροχο υπηρεσιών πληρωμών εγκατεστημένο στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Άρθρο 10

Η υπηρεσία αλλαγής λογαριασμού

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η υπηρεσία αλλαγής λογαριασμού εκκινείται από τον λαμβάνοντα πάροχο υπηρεσιών πληρωμών και παρέχεται σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται στις παραγράφους 2 έως 7.
2. Η υπηρεσία αλλαγής λογαριασμού εκκινείται από τον λαμβάνοντα πάροχο υπηρεσιών πληρωμών. Ο λαμβάνων πάροχος υπηρεσιών πληρωμών ζητά γραπτή άδεια από τον καταναλωτή για την εκτέλεση της υπηρεσίας αλλαγής λογαριασμού. Η άδεια επιτρέπει στον καταναλωτή να παρέχει ρητή συγκατάθεση στον αποστέλλοντα πάροχο υπηρεσιών πληρωμών για την εκτέλεση όλων των ενεργειών που αναφέρονται στην παράγραφο 3 στοιχεία ε) και στ) και να παρέχει ρητή συγκατάθεση στον λαμβάνοντα πάροχο υπηρεσιών πληρωμών για την εκτέλεση όλων των ενεργειών που αναφέρονται στην παράγραφο 4 στοιχεία γ) και δ) και στην παράγραφο 5. Η εξουσιοδότηση επιτρέπει επίσης στον καταναλωτή να ζητήσει ρητώς τη μεταφορά από τον αποστέλλοντα πάροχο υπηρεσιών πληρωμών των πληροφοριών που αναφέρονται στην παράγραφο 3 στοιχεία α) και β). Η εξουσιοδότηση ορίζει επίσης την ημερομηνία από την οποία θα λειτουργούν οι επαναλαμβανόμενες πληρωμές από τον λογαριασμό που έχει ανοιχτεί στον λαμβάνοντα πάροχο υπηρεσιών πληρωμών.
3. Εντός μίας εργάσιμης ημέρας από την παραλαβή της εξουσιοδότησης που αναφέρεται στην παράγραφο 2, ο λαμβάνων πάροχος υπηρεσιών πληρωμών ζητά από τον αποστέλλοντα πάροχο υπηρεσιών πληρωμών να προβεί στις εξής ενέργειες:
 - α) να διαβιβάσει στον λαμβάνοντα πάροχο υπηρεσιών πληρωμών και, κατόπιν ρητής αιτήσεως του καταναλωτή δυνάμει της παραγράφου 2, στον καταναλωτή κατάλογο με όλες τις υφιστάμενες πάγιες εντολές για μεταφορές πιστώσεων και τις εντολές άμεσης χρέωσης τις οποίες έχει δώσει ο οφειλέτης·
 - β) να διαβιβάσει στον λαμβάνοντα πάροχο υπηρεσιών πληρωμών και, κατόπιν ρητής αιτήσεως του καταναλωτή δυνάμει της παραγράφου 2, στον καταναλωτή τις διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τις εισερχόμενες μεταφορές πιστώσεων και τις άμεσες χρεώσεις που έχει εξουσιοδοτήσει ο πιστωτής και οι οποίες εκτελέστηκαν στον λογαριασμό του καταναλωτή κατά τους προηγούμενους 13 μήνες·

- γ) να διαβιβάσει στον λαμβάνοντα πάροχο υπηρεσιών πληρωμών οποιεσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες τις οποίες ο λαμβάνων πάροχος υπηρεσιών πληρωμών θεωρεί αναγκαίες για την εκτέλεση της αλλαγής λογαριασμού·
 - δ) σε περίπτωση που ο αποστέλλων πάροχος υπηρεσιών πληρωμών δεν παρέχει σύστημα αυτόματου αναπροσανατολισμού των πάγιων εντολών και των άμεσων χρεώσεων προς τον λογαριασμό που διατηρεί ο καταναλωτής στον λαμβάνοντα πάροχο υπηρεσιών, να ακυρώσει τις πάγιες εντολές και να διακόψει την αποδοχή άμεσων χρεώσεων κατά την ημερομηνία που ορίζεται στην εξουσιοδότηση·
 - ε) εάν ο καταναλωτής παρείχε ρητή συγκατάθεση δυνάμει της παραγράφου 2, να μεταφέρει οποιοδήποτε θετικό υπόλοιπο στον λογαριασμό που ανοίχτηκε ή τηρείται στον λαμβάνοντα πάροχο υπηρεσιών πληρωμών κατά την ημερομηνία που ορίζεται από τον καταναλωτή· και
 - στ) εάν ο καταναλωτής παρείχε ρητή συγκατάθεση δυνάμει της παραγράφου 2, να κλείσει τον λογαριασμό που τηρείται στον αποστέλλοντα πάροχο υπηρεσιών πληρωμών κατά την ημερομηνία που ορίζεται από τον καταναλωτή.
4. Αφού λάβει από τον αποστέλλοντα πάροχο υπηρεσιών πληρωμών τις ζητούμενες πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 3, ο λαμβάνων πάροχος υπηρεσιών πληρωμών προβαίνει στις εξής ενέργειες:
- α) προσδιορίζει εντός επτά ημερολογιακών ημερών τις πάγιες εντολές για τις μεταφορές πιστώσεων που ζητά ο καταναλωτής και τις εκτελεί, αρχής γενομένης από την ημερομηνία που ορίζεται στη σχετική εξουσιοδότηση·
 - β) δέχεται άμεσες χρεώσεις, αρχής γενομένης από την ημερομηνία που ορίζεται στη σχετική εξουσιοδότηση·
 - γ) εάν ο καταναλωτής παρείχε ρητή συγκατάθεση δυνάμει της παραγράφου 2, ενημερώνει τους πληρωτές που διενεργούν επαναλαμβανόμενες μεταφορές πιστώσεων σε λογαριασμό πληρωμών του καταναλωτή σχετικά με τα στοιχεία του λογαριασμού που τηρεί ο καταναλωτής στον λαμβάνοντα πάροχο υπηρεσιών πληρωμών. Εάν ο λαμβάνων πάροχος υπηρεσιών πληρωμών δεν έχει όλες τις πληροφορίες που χρειάζεται για να ενημερώσει τον πληρωτή, ζητά από τον καταναλωτή ή από τον αποστέλλοντα πάροχο υπηρεσιών πληρωμών να παράσχει τις πληροφορίες που λείπουν·
 - δ) εάν ο καταναλωτής παρείχε ρητή συγκατάθεση δυνάμει της παραγράφου 2, ενημερώνει τους δικαιούχους που διενεργούν άμεσες χρεώσεις για την είσπραξη χρηματικών ποσών από τον λογαριασμό του καταναλωτή σχετικά με τα στοιχεία του λογαριασμού που τηρεί ο καταναλωτής στον λαμβάνοντα πάροχο υπηρεσιών πληρωμών και την ημερομηνία από την οποία αρχίζουν να γίνονται εισπράξεις μέσω άμεσων χρεώσεων στον εν λόγω λογαριασμό. Εάν ο λαμβάνων πάροχος υπηρεσιών πληρωμών δεν έχει όλες τις πληροφορίες που χρειάζεται για να ενημερώσει τον δικαιούχο, ζητά από τον καταναλωτή να παράσχει τις πληροφορίες που λείπουν·
 - ε) εάν ο καταναλωτής επιλέξει να παράσχει προσωπικά τις πληροφορίες που αναφέρονται στα στοιχεία γ) και δ), παρέχει στον καταναλωτή τυποποιημένες

επιστολές με τα στοιχεία του νέου λογαριασμού και την ημερομηνία έναρξης που αναφέρεται στην εξουσιοδότηση.

5. Εάν ο καταναλωτής παρείχε ρητή συγκατάθεση δυνάμει της παραγράφου 2, ο λαμβάνων πάροχος υπηρεσιών πληρωμής δύνανται να προβεί σε οποιαδήποτε επιπρόσθετη ενέργεια απαιτείται για την εκτέλεση της αλλαγής λογαριασμού.
6. Αφού παραλάβει σχετικό αίτημα από τον λαμβάνοντα πάροχο υπηρεσιών πληρωμών, ο αποστέλλων πάροχος υπηρεσιών πληρωμών προβαίνει στις εξής ενέργειες:
 - α) αποστέλλει στον λαμβάνοντα πάροχο υπηρεσιών πληρωμών τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 3 στοιχεία α), β) και γ) εντός επτά ημερολογιακών ημερών από την παραλαβή του αιτήματος·
 - β) σε περίπτωση που ο αποστέλλων πάροχος υπηρεσιών πληρωμών δεν παρέχει σύστημα αυτόματου αναπροσανατολισμού των πάγιων εντολών και των άμεσων χρεώσεων προς τον λογαριασμό που διατηρεί ο καταναλωτής στον λαμβάνοντα πάροχο υπηρεσιών, ακυρώνει τις πάγιες εντολές και διακόπτει την αποδοχή άμεσων χρεώσεων στον λογαριασμό πληρωμών κατά την ημερομηνία που ζητείται από τον λαμβάνοντα πάροχο υπηρεσιών πληρωμών·
 - γ) μεταφέρει το θετικό υπόλοιπο από τον λογαριασμό πληρωμών στον λογαριασμό που τηρείται στον λαμβάνοντα πάροχο υπηρεσιών πληρωμών·
 - δ) κλείνει τον λογαριασμό πληρωμών·
 - ε) προβαίνει σε οποιαδήποτε επιπρόσθετη ενέργεια απαιτείται για την εκτέλεση της αλλαγής λογαριασμού, δυνάμει της παραγράφου 5.
7. Με την επιφύλαξη του άρθρου 55 παράγραφος 2 της οδηγίας 2007/64/EK, ο αποστέλλων πάροχος υπηρεσιών πληρωμών δεν αναστέλλει τα μέσα πληρωμών πριν από την ημερομηνία που έχει συμφωνηθεί με τον λαμβάνοντα πάροχο υπηρεσιών πληρωμών.
8. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι διατάξεις που περιλαμβάνονται στις παραγράφους 1 έως 7 εφαρμόζονται και όταν η υπηρεσία αλλαγής λογαριασμού εκκινείται από πάροχο υπηρεσιών πληρωμών εγκατεστημένο σε άλλο κράτος μέλος.
9. Στην περίπτωση που αναφέρεται στην παράγραφο 8, οι προθεσμίες των παραγράφων 3, 4 και 6 διπλασιάζονται. Η παρούσα διάταξη υπόκειται σε αναθεώρηση δυνάμει του άρθρου 27.

Άρθρο 11

Τέλη που συνδέονται με την υπηρεσία αλλαγής λογαριασμού

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι καταναλωτές έχουν δωρεάν πρόσβαση στις προσωπικές τους πληροφορίες όσον αφορά υφιστάμενες πάγιες εντολές και άμεσες χρεώσεις που τηρούνται είτε στον αποστέλλοντα είτε στον λαμβάνοντα πάροχο υπηρεσιών πληρωμών.

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο αποστέλλων πάροχος υπηρεσιών πληρωμών παρέχει τις πληροφορίες που έχει ζητήσει ο λαμβάνων πάροχος υπηρεσιών πληρωμών δυνάμει του άρθρου 10 παράγραφος 6 στοιχείο α) χωρίς να χρεώνει τον καταναλωτή ή τον λαμβάνοντα πάροχο υπηρεσιών πληρωμών.
3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα τέλη, εάν ισχύουν, που χρεώνει ο αποστέλλων πάροχος υπηρεσιών πληρωμών στον καταναλωτή για το κλείσιμο του λογαριασμού πληρωμών που τηρείται σε αυτόν καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 45 παράγραφος 2 της οδηγίας 2007/64/ΕΚ.
4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα τέλη, εάν ισχύουν, που χρεώνει ο αποστέλλων ή ο λαμβάνων πάροχος υπηρεσιών πληρωμών στον καταναλωτή για οποιαδήποτε υπηρεσία που παρέχεται δυνάμει του άρθρου 10, εκτός εκείνων που αναφέρονται στις παραγράφους 1 έως 3, είναι τα ενδεδειγμένα και αντιστοιχούν στο πραγματικό κόστος στο οποίο υποβάλλεται ο εν λόγω πάροχος υπηρεσιών πληρωμών.

Άρθρο 12

Οικονομική ζημία για τους καταναλωτές

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οποιαδήποτε οικονομική ζημία την οποία υφίσταται ο καταναλωτής εξαιτίας μη συμμόρφωσης του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών που εμπλέκεται στη διαδικασία αλλαγής λογαριασμού προς τις υποχρεώσεις οι οποίες ισχύουν δυνάμει του άρθρου 10 επιστρέφεται από τον εν λόγω πάροχο υπηρεσιών πληρωμών.
2. Οι καταναλωτές δεν υφίστανται καμία οικονομική ζημία εξαιτίας λαθών ή καθυστερήσεων στην επικαιροποίηση των στοιχείων του λογαριασμού πληρωμής τους από πληρωτή ή δικαιούχο.

Άρθρο 13

Πληροφόρηση σχετικά με την υπηρεσία αλλαγής λογαριασμού

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών παρέχουν στους καταναλωτές τις εξής πληροφορίες σχετικά με την υπηρεσία αλλαγής λογαριασμού:
 - α) τον ρόλο του αποστέλλοντος και του λαμβάνοντος παρόχου υπηρεσιών πληρωμών σε κάθε βήμα της διαδικασίας αλλαγής λογαριασμού, όπως αναφέρεται στο άρθρο 10·
 - β) το χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης των σχετικών βημάτων·
 - γ) τα τέλη, εάν ισχύουν, που χρεώνονται για τη διαδικασία αλλαγής λογαριασμού·
 - δ) κάθε πληροφορία που θα κληθεί να παράσχει ο καταναλωτής·
 - ε) το σύστημα εναλλακτικών διαδικασιών επίλυσης διαφορών που αναφέρεται στο άρθρο 21.

2. Η πληροφόρηση είναι διαθέσιμη δωρεάν σε σταθερό υπόθεμα σε όλα τα υποκαταστήματα των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών στα οποία έχουν πρόσβαση οι καταναλωτές, καθώς και σε ηλεκτρονική μορφή στους δικτυακούς τόπους τους ανά πάσα στιγμή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

Άρθρο 14

Απαγόρευση των διακρίσεων

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την απαγόρευση των διακρίσεων σε βάρος των καταναλωτών που διαμένουν νόμιμα στην Ένωση, με βάση την υπηκοότητα ή τον τόπο διαμονής τους κατά την υποβολή αίτησης για λογαριασμό πληρωμών ή την πρόσβαση σε αυτόν εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 15

Δικαίωμα πρόσβασης σε λογαριασμό πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την ύπαρξη τουλάχιστον ενός παρόχου υπηρεσιών πληρωμών που να προσφέρει στους καταναλωτές λογαριασμό πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά στην επικράτειά τους. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι λογαριασμοί πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά δεν προσφέρονται μόνον από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών που παρέχουν τον λογαριασμό αποκλειστικά μέσω διαδικτυακών τραπεζικών υπηρεσιών.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι καταναλωτές που διαμένουν νόμιμα στην Ένωση έχουν το δικαίωμα να ανοίγουν και να χρησιμοποιούν λογαριασμό πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά στον πάροχο ή στους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών που ορίζονται δυνάμει της παραγράφου 1. Το δικαίωμα αυτό ισχύει ανεξάρτητα από τον τόπο διαμονής του καταναλωτή. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η άσκηση του εν λόγω δικαιώματος να μην είναι εξαιρετικά δύσκολη ή επαχθής για τον καταναλωτή. Πριν από το άνοιγμα του λογαριασμού πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά, οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών επαληθεύουν κατά πόσον ο καταναλωτής διατηρεί, ή δεν διατηρεί, λογαριασμό πληρωμών στην επικράτεια της χώρας τους.
3. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών δεν δύνανται να απορρίψουν το αίτημα πρόσβασης σε λογαριασμό πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά, με εξαίρεση τις εξής περιπτώσεις:
 - α) Όταν ο καταναλωτής διατηρεί ήδη λογαριασμό πληρωμών σε πάροχο υπηρεσιών πληρωμών εγκατεστημένο στην επικράτεια της χώρας τους, που του επιτρέπει να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες πληρωμών που αναφέρονται στο άρθρο 17 παράγραφος 1.
 - β) εάν δεν πληρούνται οι όροι του κεφαλαίου II της οδηγίας 2005/60/EK.

4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 3, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών ενημερώνει τον καταναλωτή αμελλητί για την απόρριψη του αιτήματός του, γραπτώς και δωρεάν, εκτός εάν η ενημέρωση αντίκειται στους στόχους της εθνικής ασφάλειας ή της δημόσιας τάξης.
5. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 3 στοιχείο β), ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών λαμβάνει τα δέοντα μέτρα δυνάμει του κεφαλαίου III της οδηγίας 2005/60/EK.
6. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η πρόσβαση σε λογαριασμό πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά δεν εξαρτάται από την αγορά πρόσθετων υπηρεσιών.

Άρθρο 16

Παράμετροι λογαριασμού πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο λογαριασμός πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά περιλαμβάνει τις εξής υπηρεσίες πληρωμών:
 - α) υπηρεσίες που επιτρέπουν τη διενέργεια όλων των πράξεων που απαιτούνται για το άνοιγμα, τη λειτουργία και το κλείσιμο λογαριασμού πληρωμών·
 - β) υπηρεσίες που επιτρέπουν την κατάθεση χρηματικών ποσών σε λογαριασμό πληρωμών·
 - γ) υπηρεσίες που επιτρέπουν τις αναλήψεις μετρητών από λογαριασμό πληρωμών εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
 - δ) την εκτέλεση των εξής πράξεων πληρωμής εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης:
 - 1) άμεσων χρεώσεων·
 - 2) πράξεων πληρωμής μέσω κάρτας πληρωμών, συμπεριλαμβανομένων των διαδικτυακών πληρωμών·
 - 3) μεταφορών πιστώσεων.
2. Τα κράτη μέλη καθορίζουν, για όλες τις υπηρεσίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1, ελάχιστο αριθμό πράξεων που θα παρέχονται στον καταναλωτή με την καταβολή του τέλους, εάν ισχύει, που αναφέρεται στο άρθρο 17. Ο ελάχιστος αριθμός των πράξεων πρέπει να είναι εύλογος και σύμφωνος με τη συνήθη εμπορική πρακτική στο εκάστοτε κράτος μέλος.
3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο καταναλωτής είναι σε θέση να διαχειρίζεται και να εκκινεί συναλλαγές πληρωμής από τον λογαριασμό πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά τον οποίο διατηρεί, μέσω της διαδικτυακής τραπεζικής πλατφόρμας του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών, εάν υπάρχει.
4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι δεν προσφέρονται στον καταναλωτή οποιεσδήποτε δυνατότητες υπερανάληψης σε σχέση με τον λογαριασμό πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά.

Άρθρο 17
Συναφή τέλη

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι υπηρεσίες που αναφέρονται στο άρθρο 16 προσφέρονται από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών δωρεάν ή έναντι της καταβολής ευλόγου τέλους.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα τέλη που χρεώνονται στον καταναλωτή σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις δεσμεύσεις του, που ορίζονται στη σύμβαση-πλαίσιο, είναι εύλογα.
3. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε ότι οι αρμόδιες αρχές να καθορίζουν ποιο είναι το εύλογο τέλος βάσει ενός ή περισσότερων από τα εξής κριτήρια:
 - α) εθνικά επίπεδα εισοδήματος·
 - β) μέσος όρος χρέωσης που συνδέεται με λογαριασμούς πληρωμών στο συγκεκριμένο κράτος μέλος·
 - γ) συνολικό κόστος που συνδέεται με την παροχή του λογαριασμού πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά·
 - δ) εθνικές τιμές καταναλωτή.
4. Η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών καταρτίζει κατευθυντήριες γραμμές, σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, για την παροχή συνδρομής στις αρμόδιες αρχές.

Άρθρο 18
Συμβάσεις-πλαίσια και καταγγελία

1. Οι συμβάσεις-πλαίσια για την παροχή πρόσβασης σε λογαριασμό πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά υπόκεινται στις διατάξεις της οδηγίας 2007/64/EK, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στις παραγράφους 2 και 3.
2. Ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών δύναται να καταγγείλει μονομερώς τη σύμβαση-πλαίσιο, εάν ισχύει τουλάχιστον μία από τις εξής προϋποθέσεις:
 - α) εάν ο καταναλωτής χρησιμοποίησε εσκεμμένα τον λογαριασμό για εγκληματικές δραστηριότητες·
 - β) εάν δεν έχει εκτελεστεί καμία συναλλαγή στον λογαριασμό για διάστημα μεγαλύτερο των 12 διαδοχικών μηνών·
 - γ) εάν ο καταναλωτής παρέσχε εν γνώσει του ανακριβή στοιχεία προκειμένου να εξασφαλίσει τον λογαριασμό πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά, δεδομένου ότι τα ακριβή στοιχεία θα τον απέκλειαν από το δικαίωμα αυτό·
 - δ) εάν ο καταναλωτής δεν διαμένει πλέον νομίμως στην Ένωση ή έχει ακολούθως ανοίξει δεύτερο λογαριασμό πληρωμών στο κράτος μέλος όπου διατηρεί ήδη λογαριασμό πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά.

3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, όταν ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών καταγγέλλει τη σύμβαση λογαριασμού πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά, ενημερώνει τον καταναλωτή για τους λόγους και την αιτιολόγηση της καταγγελίας τουλάχιστον 2 μήνες προτού ισχύσει η καταγγελία, γραπτώς και δωρεάν.

Άρθρο 19

Γενικές πληροφορίες για λογαριασμούς πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν τη θέσπιση μέτρων για την ενίσχυση της συνειδητοποίησης του κοινού σχετικά με τη διαθεσιμότητα λογαριασμών πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά, τους όρους τιμολόγησής τους, τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται για την άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης σε λογαριασμούς πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά και τις μεθόδους πρόσβασης σε σύστημα εναλλακτικής επίλυσης διαφορών.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών διαθέτουν στους καταναλωτές πληροφορίες σχετικά με τα ειδικά χαρακτηριστικά των παρεχόμενων λογαριασμών πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά, τα σχετικά τέλη και τους όρους χρήσης τους. Τα κράτη μέλη μεριμνούν επίσης ώστε ο καταναλωτής να ενημερώνεται ότι η αγορά πρόσθετων υπηρεσιών δεν είναι υποχρεωτική για την πρόσβαση σε λογαριασμό πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Άρθρο 20

Αρμόδιες αρχές

1. Τα κράτη μέλη ορίζουν τις αρμόδιες αρχές οι οποίες διασφαλίζουν και παρακολουθούν την αποτελεσματική συμμόρφωση με την παρούσα οδηγία. Οι εν λόγω αρμόδιες αρχές λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης αυτής. Είναι ανεξάρτητες από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών. Είναι αρμόδιες αρχές κατά την έννοια του άρθρου 4 παράγραφος 2 του κανονισμού 1093/2010.
2. Οι αρχές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 διαθέτουν όλες τις εξουσίες που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Όταν περισσότερες από μία αρμόδιες αρχές εξουσιοδοτούνται να διασφαλίζουν και να παρακολουθούν την αποτελεσματική συμμόρφωση με την παρούσα οδηγία, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι εν λόγω αρχές συνεργάζονται στενά ώστε να είναι σε θέση να εκτελούν τα αντίστοιχα καθήκοντά τους αποτελεσματικά.
3. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τις εντεταλμένες αρμόδιες αρχές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 εντός ενός έτους από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας. Ενημερώνουν την Επιτροπή για οποιονδήποτε καταμερισμό των αρμοδιοτήτων των εν λόγω αρχών. Ενημερώνουν την Επιτροπή αμελλητί για οποιαδήποτε μεταγενέστερη μεταβολή που αφορά τον ορισμό και τις αντίστοιχες αρμοδιότητες των εν λόγω αρχών.

Άρθρο 21

Εναλλακτική επίλυση διαφορών

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι καταναλωτές έχουν πρόσβαση σε αποτελεσματικές και αποδοτικές διαδικασίες εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών για τη διευθέτηση των διαφορών που αφορούν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που καθορίζονται δυνάμει της παρούσας οδηγίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Άρθρο 22

Διοικητικά μέτρα και κυρώσεις

Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τους κανόνες περί διοικητικών μέτρων και κυρώσεων που επιβάλλονται για παραβάσεις των εθνικών διατάξεων οι οποίες έχουν θεσπιστεί δυνάμει της παρούσας οδηγίας και λαμβάνουν κάθε αναγκαίο μέτρο προκειμένου να διασφαλίσουν την εφαρμογή τους. Τα εν λόγω διοικητικά μέτρα και κυρώσεις είναι αποτελεσματικά, αναλογικά και αποτρεπτικά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 23

Κατ' εξουσιοδότηση πράξεις

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 24, οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 4.

Άρθρο 24

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στο παρόν άρθρο.
2. Η εξουσιοδότηση που αναφέρεται στο άρθρο 23 ανατίθεται στην Επιτροπή επ' αόριστον, αρχής γενομένης από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας.
3. Η εξουσιοδότηση που αναφέρεται στο άρθρο 23 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την ανάθεση εξουσιών που προσδιορίζονται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επόμενη ημέρα από τη δημοσίευση της απόφασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτή. Δεν επηρεάζει την εγκυρότητα ήδη ισχυουσών κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.
4. Η Επιτροπή, μόλις εκδώσει μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη, την κοινοποιεί συγχρόνως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

5. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη η οποία εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 23 τίθεται σε ισχύ μόνον εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός προθεσμίας 2 μηνών από την κοινοποίηση της εν λόγω πράξης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή εφόσον, πριν από τη λήξη της εν λόγω προθεσμίας, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα εγείρουν αντιρρήσεις. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά 2 μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 25

Εκτελεστικές πράξεις

1. Για την έκδοση εκτελεστικών πράξεων βάσει των άρθρων 4 και 5, η Επιτροπή επικουρείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τραπεζών, που συστάθηκε με την απόφαση 2004/10/EK της Επιτροπής. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Στις περιπτώσεις όπου γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 26

Αξιολόγηση

Τα κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή πληροφόρηση σχετικά με τα ακόλουθα θέματα, για πρώτη φορά εντός τριετίας από την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας και ανά διετία έκτοτε:

- α) τη συμμόρφωση των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών με τις διατάξεις των άρθρων 3 έως 6·
- β) τον αριθμό των διαπιστευμένων δικτυακών τόπων σύγκρισης που δημιουργούνται δυνάμει του άρθρου 7·
- γ) τον αριθμό των λογαριασμών πληρωμών για τους οποίους έχει γίνει αλλαγή, το μέσο τέλος που χρεώνεται για την αλλαγή λογαριασμού και τον αριθμό των απορριφθέντων αιτημάτων αλλαγής
- δ) τον αριθμό των λογαριασμών πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά που ανοίχτηκαν, τον αριθμό των απορριφθέντων αιτημάτων αλλαγής λογαριασμού και τους λόγους απόρριψής τους, καθώς και τα σχετικά τέλη.

Άρθρο 27

Ρήτρα επανεξέτασης

1. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, εντός πενταετίας από την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας, σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, η οποία συνοδεύεται, ενδεχομένως, από πρόταση.

2. Στην επανεξέταση γίνεται εκτίμηση, βάσει επίσης της πληροφόρησης που λαμβάνεται από τα κράτη μέλη δυνάμει του άρθρου 26, του κατά πόσον πρέπει να τροποποιηθεί και να επικαιροποιηθεί ο κατάλογος υπηρεσιών που αποτελούν μέρος ενός λογαριασμού πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά, λαμβανομένης υπόψη της εξέλιξης των μέσων πληρωμών και της τεχνολογίας.
3. Η αναθεώρηση αποσκοπεί επίσης στην εκτίμηση του κατά πόσον η παράταση των προθεσμιών που καθορίζονται στο άρθρο 10 παράγραφος 9 πρέπει να διατηρείται για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα και κατά πόσον απαιτούνται πρόσθετα μέτρα πέραν εκείνων που θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 7 και 8, όσον αφορά τους δικτυακούς τόπους σύγκρισης και τις προσφορές πακέτων.

Άρθρο 28

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν, το αργότερο εντός [ενός έτους από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.
2. Εφαρμόζουν τις διατάξεις αυτές ένα έτος μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας.
3. Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, αυτές περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.
4. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εσωτερικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 29

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 30

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος